

Št. 132

**MAJ
2017**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI TULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostičar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkič,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana – Ministrstvo za zdravje

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

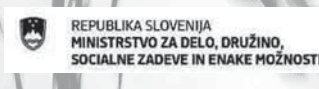

foto: Aleksander Petric

Uvodnik:

L'INSURRECTION DE LA BONTÉ

foto: osebni arhiv

Med izjemno mrzlo zimo leta 1954 je francoski duhovnik Abbe Pierre za Radio Luxemburg med drugim izjavil: »Priatelji, prosim pomagajte ... ženska je ravno zmrznila do smrti zunaj, stiskajoč deložacijsko obvestilo v rokah, ki ga je prejela dan prej. Danes bodo vsa mesta Francije slišala o tem. Poslušajte me; v zadnjih treh urah sta bila ustanovljena dva centra za pomoč brezdomnim in oba sta že presešla svoje kapacitete. Odpreti jih moramo vsepovsod. Nad vrati naj jih pričaka preprost napis: *Tisti, ki trpite, kdor koli že ste, vstopite, jejte, spite, povrnite si upanje, tu vas imamo radi.*«

Naslednje jutro so časopisi poročali o »vstaji prijaznosti« (*insurrection de la bonté*). Temu danes precej znanemu klicu na pomoč je praktično čez noč uspelo zbrati za 500 milijonov frankov donacij (Charlie Chaplin je doniral 2 milijona). In vendar dobrih šestdeset let za tem evropski problem brezdomstva ne kaže znakov izboljšanja, temveč več kot očitno raste – tudi v bogatih državah in največjih mestih, kot sta London in Pariz. Številke nakazujejo, da ženske, otroci in mladi pod 25. letom še posebej težko najdejo primerno nastanitev oziroma še posebej težko pobegnejo pastem revščine. Brezdomne ženske sestavljajo okoli 20 % brezdomne populacije in so med najbolj marginaliziranimi skupinami v naši družbi. Njihovo število strmo narašča zlasti med mladimi. Predvideva se sicer, da je število brezdomk še precej višje, tu imam predvsem v mislih »prikrito« brezdomstvo. Mnogo žensk namreč prenočuje pri prijateljih na kavču oziroma so ujete v nasilnem razmerju, saj preprosto nimajo kam iti. Ker si ne želijo pristati na ulici, trpijo nasilje v družini. Specifična obravnava tega problema v EU in pri nas pa še zdaleč ni zadovoljiva. Storitve za brezdomne so večinoma namenjene moški populaciji, saj ti sestavljajo veliko večino uporabnikov tovrstnih uslug. Po nekaterih raziskavah ženske vzpostavijo kontakt z brezdomnimi organizacijami precej kasneje kot moški, večinoma šele takrat, ko njihove težave postanejo že bolj resne oziroma trajne. Približno polovica jih ima tudi težave v duševnem zdravju. V tem primeru so ženske manj čustveno in psihično pripravljene na reševanje bolj zapletenih vprašanj, vezanih na njihov obstoj.

Vprašati se moramo, ali trenutne usluge koristijo ženski populaciji? Raziskave kažejo, da ženskam ni najbolj po godu, če so kot manjšina nastanjene v mešanih zavetiščih. Poleg tega večina osebja (pri nas in v tujini) ni usposobljena za delo z »ranjenimi« ženskami. Denimo; ženske, ki so bile žrtve spolnega nasilja, se prav gotovo lažje odprejo ženski strokovni delavki, vendar jim razumljivo ta možnost ni vedno na dosegu roke. Tudi na ulici so bolj ranljive kakor moški. Skratka, socialno izključene ženske potrebujejo pravo pomoč v pravem trenutku. V nasprotnem primeru tvegamo, da jih bo vse več padlo skozi »špranje« v sistemu, kjer si jih bodo razne službe podajale kakor frizbi. Temu večinoma sledi občutek poraza oz. neuspeha, čeprav so pravzaprav službe tiste, ki jim ni uspelo. Zato je potrebno ozaveščenje javnosti, kar bo gotovo prispevalo k boljšemu razumevanju in odzivu na potrebe žensk, ki so brez strehe nad glavo.

Jean Nikolić

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 ROKA
- 6 SLIŠANJE GLASOV
- 7 ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 KRIŽARJEVA KOLUMNA
- 9 TATU ZGODBA
- 10 BiroKRATEK
- 11 BILO JE NEKOČ ...
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 pOdpiram - BARBARA POGAČNIK
- 17 SOL IN KOPER
- 18 »COMMON GROUND« NAS IN NJIH!
- 19 NARCOTICS ANONYMOUS
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 24 IZZA REŠETK
- 25 USODNA NOČ, KO SEM SPOZNAL BARVO SVOJE DUŠE
- 26 SMS-KOMENTARNICA
- 27 GIACOMOV FOTO - KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

ŠPELA, 5., ZADNJI DEL

foto: arhiv KU

Celo prazna žlica je bila zame težka. S pomočjo rehabilitacije sem si v bolnici toliko opomogla, da sem lahko vstala iz invalidskega vozička in se s pomočjo hojice počasi premikala po hodnikih. Počutila sem se kakor stara babica, ki pelje na sprehod polža. Po dolgih treh mesecih poležavanja v bolnici, mnogih opravljenih pregledih in dveh vrečkah transfuzije krvi so me premestili na URI Soča. Ponovno sem pristala na invalidskem vozičku. Čakala me je dolga in težka pot okrevanja. Morala sem pridobiti izgubljeno mišično maso. S pomočjo fizioterapevtov, mnogo telovadbe, redne prehrane in ogromno dobre volje sem iz invalidskega vozička napredovala do hojice, ki jo imam še dandanes pri roki. Moje zdravstveno stanje se je znatno izboljšalo. Vseh lepih stvari je enkrat konec, in tako se je tudi moje bivanje v URI Soča bližalo koncu.

Moje starše in tudi Niko je začelo skrbeti, kje naj bi mi poiskali novo prebivališče. Ker sem potrebovala pomoč pri skoraj vseh dnevnih opravilih, nisem mogla biti sama. Nika je kontaktirala varno hišo, ki jo dobro poznam. Dogovor je bil, da bom po odhodu iz Soče lahko prišla k njim, toda kmalu so se začele težave. Dva dni pred odpustom so si premislili, češ da tam ni varno okolje zame in kljub temu, da sem na substitucijski terapiji (metadon), nisem odvisnik, oni pa sprejemajo samo te. Tako mi je Nika morala nemudoma poiskati primerno namestitev. Odločili so se pomoč poiskati pri gospodu Kastelicu. Ponovno sem bila sprejeta na DTO. Ker so se zdravniki bali za moje zdravje, so s težavo sprejeli odločitev o zniževanju metadona. Na DTO-ju sem srečala mnogo znanih obrazov, najbolj mi bo v spominu ostala Vesna. Pred nekaj leti jo je zadela anevrizma, in se je - tako kot jaz - morala ponovno naučiti hoditi. Vlila mi je neverjetno moč in ob zniževanju zdravil sem z njo vsak dan hodila po hodniku gor in dol. Seveda brez opore. Najprej sem naredila le par korakov dnevno, a z neizmerno voljo in trmo ter prepričanjem, da mi bo enkrat le uspelo hoditi sami, sem vsak dan naredila korak več. Iz temno rdeče stavbe DTO-ja sem se vključila v program nastanitvene podpore Kralji ulice. Zdaj imam vse, kar potrebujem. Poskrbeli so za primerno bivalno enoto zame in za Luno. Celo družinski odnosi so se začeli popravljati, kar pa je najvažnejše: o alkoholu sploh ne razmišljam. Za izredno pomoč pri večini stvari bi se rada zahvalila društvu Kralji ulice, še posebej pa moji socialni delavki Niki. Hvala!

03
KRALJI
ULICE

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV
CELO NEKAJ NOVEGA PRI STARI ROBI
NAŠA GRUPA TNT VAM DEMOLIRA IN ODNESE VSE. 😊
NUDIMO:
- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOŠOVNI ODVOZ,
PRAZNJENJE STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA ...
- ČIŠČENJE: STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, BLOKOVSKIH
STOPNIŠČ, POMIVANJE OKEN, PO DOGOVORU ...
Tu nas najdete: 059 010 075
Več na www.robaraba.si

STARA NOVA
ROBA
TAKO
SPRAVA
NEJE
BUDAN

PRAVILO,

DA SE S ČASOM PRIVADIŠ NA CERKVENE ZVONOVE,
DA TE NE MOTIJO MNOŽICE, KI HRUPNO DEREJO V TRGOVSKI
CENTER V NEPOSREDNI BLIŽINI,
DA SE NAVADIŠ NA SKELEČ PEROXSID MED BARVANJEM LAS
IN DA POZABIŠ NA UMRLE SORODNIKE ...

MAJ

ZNAŠLA SEM SE V MAJU,
A ODNAŠALA ME JE APRILSKA PUMA.
OBČUTEK SEM IMELA,
DA SEM TAKO PREKLETO RANLJIVA
DA MOJA KOŽA NE MORE NIKOLI POSTATI PODPLAT.
ZATO ME JE STRAH BOLJ KOT KDAJKOLI.
NEKOČ SEM ŽE IMELA TAK OBČUTEK IN POTEM
ME JE ŽALOST TAKO PREVZELA,
DA SEM BILA SPOSOBNA IGRATI SAMO MRTVAKA NA VODNI GLADINI.
MOJA DIVJA LETA SO MINILA,
IDEALE SO ZAPOLNILI PROBLEMI.
V ZRELI MLADOSTI SO OSTALI LE ŠE SPOMINI,
KI JIH LUBOSUMNO ČUVAM PRED ŠAKALI.
NIČESAR NE ŽELIM IZPOSTAVIJATI,
VSE HRANIM LE ZASE,
A ZATO SPOMINI IZGUBLJAJO NA VREDNOSTI,
IZGUBLJAJO SE V ANONIMNOST NA PRAŠNIH KNJIŽNIH POLICAH.

MANJ, KO SEM PRISEBNA,
BOLJ SE ZAVEDAM KONČA.

ATMAN

(POLNA USTA BESED.)

NEKAKO SE JE TREBA ZAMOTITI,
DA NE OPAZIŠ, DA SE NIKOLI NISI PRIVADIL NA SVOJE BISTVO.

KARMISS

Doktor Steven ima prav.
Poslušajte me in
opravljajte samo svoje delo.
Izgleda, da sem znorel ...
ampak stvar se je popravila.
Čas je za akcijo.
Čisto malo je manjkalo,
pa bi končal.
Ni bila forenzična psihologinja.

Davor

Sobna vrata se s komaj slišnim škripanjem priprejo, čeprav ta dan ni vetra in prepriha. Od smrti staršev je v hiši prisotno nekaj nesnovnega. Polkna bo odprla še kasneje kot običajno, ob pol dveh. Preostanek dneva je zato, da spolzi med prsti. Večer je čas soočenja s sabo. Samotnost dela čudeže. V sosesčini ne govori več z nikomer, razen izjemoma. Podnevi hodi okorno, ker nosi na ramenih težo drugih bivanj. Zgodba, ki jo je pisala in objavila preteklo noč, ne zanima nobene spletne prijateljice. Še manj prijatelja. Napisala jo je, medtem ko je burja odkrivala špranje v okvirih oken in vhodnih vrat, za katere niti vedela ni. Bilo je kot na železniški postaji, kjer vleče od povsod, od zgoraj, s poda, od strani, navzkriž po diagonalah. Nocoj se spet bliža tisti čas, najprej čudnost obstoječega. Utrujenost se je že zalezla v živčevje, po nogah jo mravljinči, v očeh so zaradi večurnega branja drobci žerjavice. Ker podnevi ni k njej zunanega življenja, ponoči zaživi okoli nje, v notranjščini prostorov. Drobne stvari, ki jih sicer ne bi opazila, jo vznemirjajo – v nasprotju z velikimi predmeti, ki so na okopih in jo varujejo. Veliko je vložila v njihovo namestitev, secesijski stoli, kredenca iz petdesetih, knjige na klubski mizi, pogledjte, zdaj se ji odtujujejo že pojmi, »klubska«, komaj je še našla besedo. Ampak klubska miza je bila z vsemi štirimi na svojem mestu. Tudi na robovih pisalne mize so stebri iz knjig. Potem pa ti drobni, begajoči jo stvori, ki so iz mrtvega sveta, a delujejo živo, ker so znamenja človeškega bivanja. Naprimer majhna temno modra volnena bunkica, domisli se, verjetno se je zmuckala z debelega puloverja z ornamentom v obliki src. Potem ta smet nedoločljivega izvora. Bolj se ukvarja z njimi, temeljiteje njihova narava odvečnosti prehaja vanjo. Ko pogleda svoje roke, jih ne prepozna. To niso njeni nohti, to niso njene gube na prstnih členkih, hrbišča dlani pripadajo nečemu drugemu. Te roke so včeraj pisale, da bi se osmislile, in glej, ni se jim posrečilo. Zato je tega večera, ki se je v svojskem ritmu previl v noč, v večer-noč, zgodbi o mrtvo-živih ostankih življenja dopisala še dve vrstici o usodni nemoči lastnih rok. Upala je, da ji je uspelo ustvariti urok, homeopatski obred, ki bo odstranil tujost. Ko je legla v posteljo, je njena notranjost trepetala, ker je bila sama s tisto čudno zgodbo in ker se je zaradi nje izpostavila nemilostni sodbi molka. Trepet se je v koncentričnih krogih širil podnjo, tako da je morala prisluhniti, ali ni nočni potres, kakršen je pogosto stresal sosednjo pokrajino in je s podzemeljskimi sunki meril še onkraj meje. Potem se je skušala umiriti, se potolažiti zaradi neodzivnosti prijateljic in prijateljev, to ni nič, to ni nič to ni nič je mantrala nič nič nič.

Spet se je zbudila pozno, prepozno. Dan je bil zato še bolj prazen, praznina se je polastila do onemoglosti. Očitala si je, vsak trenutek si je očitala slabo rabo časa. Kosilo je bilo edina osmišljena točka dneva. Iz vsebine skoraj izpraznjenega hladilnika je uspela sestaviti dovolj za plehko juho. Delu nje se je zdelo, da ne zasluži nič boljšega. Toda če se ni želela načrtno kaznovati s stradanjem, je morala ven, v mesto. V hipermarketu jo je poleg nujne hrane zamikalo več, vendar je pri blagajni vse odvečno položila na polico s sladkarijami. Zunaj sta jo pričakala hlad in tema, pod kandelabriskimi lučmi so se prosojno vile meglice. Na ploščadi pred premičnimi steklenimi vrati je stal nevpadljivo odet in obut mlad moški. Izpod volnene kape so mu na ramena padali prameni rahlo skodranih temnih las. V rokah je držal karton z napisom »1 €: malo za vas – veliko zame«. Gledal je prijazno, ni bil videti zlovoljen. Napis se ji je zdel posrečen in hotela bi mu dati kovanec. Polne roke so jo zadržale. Odšla je do avta, postavila nakupljeno v prtljažnik in se vrnila. Trgovina se je medtem zaprla, tudi zunaj ni bilo nikogar več. Pod najbližjo ulično svetilko je zagledala vitko temno moško pojavo. S pozornostjo je preniknila vanj, v njegovo niti vzravnano niti zgrbljeno držo. Roke je držal spoteegnjene navzdol in dlani iztegnjene pravokotno naprej. Nepremično je zrl v njihovo hrbtno stran tako, kot ona včeraj. Gledala je roke, njegove roke skozi njegov pogled, svoje v spominu, kot da se pokrivajo z njegovimi. Povsem zbran pogled na roke, ko je izstopila iz občutka istosti in se mu od strani približala. Zdaj je bil videti bolj fant kot moški. Ogovorila ga je: »Ste vi prej pred trgovino prosili za drobiž?« Sklonil se je, dvignil k nogam odložen karton in mehanično rekel, medtem ko je razprl dlan: »Za vas malo, zame veliko.« Pomislila je, da je bilo tudi zanj veliko. Ta skupnost zrenja rok. Doma je dolgo brala, dokler ni bila že napol v snu. Stavke je razbirala v presledkih med dremežem, ne da bi izgubljala njihov pomen. V nekem trenutku je polzavedno iz niča potegnilo misel o teži sveta. Ki je le teža njenega rodu, ni ji treba nositi vsega človeštva. Razbremenjena je zaspala, da bi jo noč spet presejala v dan. V ponavljanje, ki se v nezaznavnih premikih naprej in zoprnih nazadovanjih sesuva vase; iz popolnega kaosa in dokončne nemoči postaja nekaj drugega. Sebi lastno življenje kreacij, ustvarjalnih rutin, ki se pišejo iz praznine.

Renata Šribar

Tjaša Žurga Zabkar

SEMINAR O DANSKIH IZKUŠNJAH IN PRISTOPIH K SLIŠANJU GLASOV

Danska je verjetno ena od držav (poleg Anglije), v kateri se je gibanje Slišanje glasov (Hearing voices) najbolj uveljavilo in razširilo. Ne samo v okviru civilne družbe in v skupnostnih prostorih, ampak je tudi v zelo veliki meri integrirano v tamkajšnjo socialno psihiatrijo. Zato smo se odločili, da na letošnji slovenski seminar o slišanju glasov povabimo skupino danskih strokovnjakov in aktivistov, da nam predstavijo svoje poglede in izkušnje.

V dveh dneh seminarja, ki bo 26. in 27. maja potekal v Ljubljani, se nam bodo pridružili Mette Askov, Katrine Folke Jespersgaard in Trevor Eyles, od katerih sta prvi dve osebi z lastno dolgoletno izkušnjo slišanja glasov in psihiatričnih hospitalizacij. Mette Askov je trenutno predsednica danske nacionalne mreže slišanja glasov ter vodi več podpornih skupin za slišalce glasov. V Sloveniji jo poznamo po filmu *Mettejini glasovi*, v katerem pripoveduje o svojem življenju in okrevanju. Film smo že predvajali na javnih dogodkih v približno desetih slovenskih mestih. Mette pravi, da glasove sliši že 38 let.

Katrine Folke Jespersgaard, nekdanja slišalka glasov, vodi podporno skupino na zaprtem forenzičnem oddelku ter drugo podporno skupino za mlade pod 18 leti starosti. Predvsem slednjo nam bo na seminarju podrobneje predstavila. Trevor Eyles pa je zaposlen v sistemu danske socialne psihiatrije v mestu Århus kot svetovalec za razvoj in je od leta 2003 dalje zadolžen za razvijanje podpore slišalcem glasov ter za usposabljanje in supervizijo zdravstvenih delavcev. Njegovo delo je v glavnem razvijanje in vzpostavljajanje mreže podpornih skupin za slišalce glasov, razvoj za to vzpodbudnega systemskega okolja ter umeščanje podpornih skupin v sistem socialne psihiatrije. Ta model in izkušnja danskega mesta Århus sta tudi v svetovnem merilu (še) precej edinstvena, zato bomo tudi temu na seminarju posvetili nekaj časa.

V skladu z normalizacijsko in destigmatizacijsko usmerjenostjo gibanja slišanje glasov bomo na seminarju veliko časa posvetili tudi deljenju osebnih zgodb in pripovedi o lastnih izkušnjah, o lastnem življenju, o doživetjih v psihiatričnem sistemu, o lastnih načinih spoprijemanja z glasovi ter o procesih okrevanja. Organizatorji verjamemo v moč vrstniške podpore in učenja na osnovi izmenjave izkušenj. Na seminarju zato želimo vzpostaviti vzdušje, ki bo naklonjeno sprejemanju izkušenj vsakogar.

Udeležba na seminarju bo za osebe, ki imajo lastno izkušnjo slišanja glasov, videnja podob, vonjanja vonjav, čutenja dotikov

ali zaznavanja prisotnosti, ki jih drugi ljudje ne zaznavajo – brezplačna. Seminar je v resnici namenjen najprej ljudem s takimi izkušnjami, potem pa še njihovim podpornim osebam, strokovnjakom, prostovoljcem in študentom poklicev dela z ljudmi. Več o seminarju in o načinu, kako se nanj prijaviti, najdete na <http://www.slsanjeglasov.si/novice.html> ali na FB Slišanje glasov - Slovenija.

SLIŠANJE GLASOV PRI OTROCIH IN MLADIH

Slišanje glasov in podobne izkušnje se pojavljajo tudi pri otrocih in mladih in to celo pogosteje, kot pri starejših in odraslih. V veliki meri je to prehodni pojav, ki s časom izzveni. O slišanju glasov pri otrocih in mladih je napisanih veliko manj člankov in knjig kot o slišanju glasov pri odraslih. Po avtorjevem vedenju obstaja le ena knjiga, ki je v celoti posvečena slišanju glasov pri otrocih in mladih, in ki je celo sestavljena iz dveh knjig (oz. delov), od katerih je eden namenjen otrokom, drugi pa staršem, knjiga Sandre Escher *Otroci, ki slišijo glasove* (Children Hearing Voices).

Podobno, kot je o slišanju glasov pri otrocih napisano manj kot pa o tovrstnih izkušnjah pri odraslih, je tudi podpornih skupin za mlade veliko manj, in tudi manj je organizacij, ki se ukvarjajo z mladimi. Na internetu smo našli le dve ali tri skupine za slišanje glasov pri mladih. Ena od njih deluje v danskem mestu Århus, in na seminarju o slišanju glasov bomo gostili Kathrine Folke Jespersgaard, ki se srečuje prav s to skupino. Med organizacijami in projekti, ki se ukvarjajo s slišanjem glasov med mladimi in s podpornimi skupinami za mlade, pa je verjetno najbolj znan projekt *Voice collective* iz Londona. Na njihovi strani (<http://www.voicecollective.co.uk/>) najdemo dva odlična vodiča za starše in skrbnike, in sicer *Uvod v slišanje glasov brez ovinkarjenja* (A straight talking introduction) in *Vodič za spoprijemanje in okrevanje* (A guide to coping & recovery). Iščejo prostovoljce, ki bi prevedli ta dva kratka priročnika v slovenščino. Kogar to zanima, naj nam piše na slisanjeglasov@gmail.com. V slovenskem projektu Slišanje glasov imamo namen v bodočnosti povabiti v Slovenijo ljudi, ki delujejo v projektu Voice collective, da nam predstavijo svoje delo in izkušnje.

V nadaljevanju predstavljamo prevod prispevka z desetimi navodili za starše otrok, ki slišijo glasove (<http://www.intervoiceonline.org/2575/young-people/parents/a-10-point-check-list.html>).

NAROD SI BO SODBO PISAL SAM. RAZEN ČE NE BO RAZVELJAVLJENA.

Kaj lahko storite, če vam vaš otrok pove, da sliši glasove?

1. Potrudite se, da se ne boste na to preveč močno odzvali. Čeprav boste upravičeno zaskrbljeni, se potrudite, da ne boste na otroka prenašali svoje zaskrbljenosti.
2. Sprejmite, da je slišanje glasov za vašega otroka resnična izkušnja. Sprašujte otroka o njegovih glasovih, kako dolgo jih že sliši, kdo ali kaj so, ali imajo imena, kaj pravijo, itd.
3. Naj vaš otrok ve, da je veliko otrok, ki slišijo glasove, in da glasovi večinoma čez nekaj časa izginejo.
4. Tudi če glasovi ne izginejo, se vaš otrok lahko nauči živeti v harmoniji z njimi.
5. Pomembno je, da preprečite, da bi se vaš otrok počutil zaradi tega izoliran ali drugačen od drugih otrok. Vaš otrok je poseben, morda nenavaden, ampak normalen.
6. Ugotovite, ali ima vaš otrok kake stiske ali težave, s katerimi se težko spoprijema ali jih težko rešuje. Pomislite na čas, ko so se glasovi prvič pojavili: kaj se je takrat dogajalo z vašim otrokom? Kdaj so se glasovi prvič pojavili? Se je takrat dogajalo kaj nenavadnega ali za otroka zelo stresnega?

7. Če menite, da potrebujete zunanjo pomoč, poiščite strokovno osebo, ki bo pripravljena sprejeti izkušnjo vašega otroka in delati z njim na sistematičen način za boljše razumevanje in soočanje z njegovimi ali njenimi glasovi.
8. Bodite pripravljeni prisluhniti svojemu otroku, če želi govoriti o svojih glasovih. Za pomoč pri tem uporabite risanje, slikanje, igro vlog in druge ustvarjalne načine, da bi otroku pomagali opisati, kaj se dogaja z njimi ali z njo.
9. Nadaljujte s svojim življenjem in ne dovolite, da bi izkušnja slišanja glasov postala središče življenja vašega otroka ali vas.
10. Večina otrok, ki dobro živi s svojimi glasovi, živi v podpornih družinah, ki sprejemajo te izkušnje kot del tega, kar njihovi otroci so. To lahko storite tudi vi!

Bojan Dekleva

07
KRALJI
ULICE

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA

Zgodovina pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme kot so se pojavljale pred »100 leti«. V novostari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce« tega kakšen je bil nekdanji odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi, ki nam jih je iz svojega nabora predala Nena Židov.

3. Naj zurjeni in premožni gospodarj: in gospodinje s svojo veljavnostjo svari v soseski lenobo in slabo gospodarstvo, in naj neskerbnežem, lenúhom in zapravljivcom ne posojujejo, in naj jim ne pusté veljati o tem nobenega praznega izgovora. Naj ne podpirajo iz neumnega usmiljenja nobene nepotrebne beračije, posebno otrok, mladih ljudi in ptujih ne; ker taka beračija je šola veliko hudega. Vsaka soseska naj svoje res potrebne, stare, slepe, kruljeve, bolne reveže z vsim potrebnim preskerbí. To je dolžnost in dobro delo, ne pa lenobo rediti in vaditi. Morajo tudi dobre dela po pameti biti. (Dal. sl.)

AD ASTRA PER ASPERA - »PREK TRNJA DO ZVEZD«

Najverjetneje je prišel čas, da zaključim skorajda petletno pisanje Križarjeve kolumne. V tem času sem se vam precej razgalil, o mojem »skritem« življenju ste izvedeli praktično vse, razen mojega imena, ki pa bo seveda še naprej ostalo skrito. Tudi konec si boste morali izrisati sami. Pomislite na vse svoje predsodke, predpostavke in predalčkanja ter se odločite, ali je ta srečen ali pač ne.

Če je katera od mojih zgodb odvrnila vsaj eno osebo od eksperimentiranja z različnimi pogubnimi snovmi, ki brez dvoma vodijo v sfero družbenega prezira in veleizdajo lastnega telesa, je bilo pisanje kolumne časa vredno. Upam, da je ta skozi resnične zgodbe odprla oči mnogim bralcem(kam) ter jim približala svet, v katerem se bijeta brezizhodnost in aspiracija po boljšem življenju. Osebnost sem imel največje probleme z neprestanimi očitki vesti. Nikoli in nikdar se nisem mogel sprijazniti s tem, da je odvisnost življenje, ki ga želim živeti, kaj šele da bi v njem užival – kar za mnoge odvisnike meni širša javnost. Vendar je nehati težko, avtomatizem, v katerega si vpet, je dobro naoljen in ustavi zobnike omenjene herezije ni mačji kašelj. Za primerjavo si vzemite kajenje. Prenehati kaditi – kot vsi vemo – ni lahko, saj kajenje ravno tako, kakor droga, povzroča tako fizično kot tudi psihično odvisnost. Pa poglejmo.

Ste morda kdaj sami poskusili prenehati kaditi? Ste bili anksiozni, razdražljivi, depresivni, nepotrpežljivi in neprespani? Kolikokrat ste si rekli: »Ta cigareta je zadnja!« Če se v teh besedah ne prepoznate, prav gotovo poznate koga, ki že leta prisega, da bo vsak čas opustil to slabo »razvado«. No, sedaj lahko omenjeno pomnožite s tisoč in morda vam bo uspelo izrisati situacijo uresničevanja želje po prenehanju jemanja droge. Želja po tem je venomer prisotna, vendar sama še zdaleč ni dovolj za dosego cilja. Mnogi ljudje se ne zavedajo, da večina odvisnikov v svoji vlogi ne uživa. Pravzaprav sem prepričan, da nisem nikoli spoznal osebe, ki si je želela biti džanki.

V času mojih osebnih križarskih vojn sem videl veliko gorja, veliko pa sem ga tudi sam izkusil. Senca smrti je vseskozi visela nad menoj, skakala je s ceste na steno, lebdela nad travo, se skrila pod avtomobil, venomer prisotna. Mnoge moje znanke je Matilda tudi osebno poljubila. Mnogi, ki so nekoč bili, jih danes več ni.

To so bili dnevi, ko je tetka s koso blodila naokoli, da bi napolnila slovenska pokopališča, in jaz sem ji redno križal pot, zavedajoč se njene prisotnosti, njenega vonja. Sledili so ji črni ptiči mrhovinarji – smrt je bila tu. Tudi obsmrtna izkušnja, ki sem jo doživel, je bila podobna mnogim, za katere sem slišal že prej. V glavi se mi je dejansko zavrtel film, spomini na celo življenje, takšni in drugačni. Spominjam se dni, ko sem se pred vsakim jutrom bal, da ne ugledam več sence svetlobe na svoji steni. Preprosto sem bil prepričan, da se nikoli več ne zbudim. Velikokrat sem tudi molil, čeprav sem se gospodu izneveril že »pred davnej«, saj v njegovo hišo že dolgo nisem bil stopil. Takrat sem prosil za vsaj še eno poletje, da bi še zadnjič občutil sonce in tople poletni piš.

Nekega dne, ko sem potoval k svoji dragi, ni šlo vse po načrtih.

Damjan Majdič

Na meji z lepo našo so me obmejni policisti »prepoznali« kot družbenega heretika, me potegnili z avtobusa ter me predali trdi roki policijske inkvizicije, ki mi je želela odvzeti zdravje. Tega sem nosil v žepu. Ker sem bil tiste dni pozoren na njihove poteze, sem tik pred tem »odrešitev« skril v sedežu poleg sebe. Seveda me avtobus med postopkom ni čakal in je brez mene odpeljal dalje. Zaskrbljeno sem opazoval, kako z ostalimi potniki odhaja tudi moje zdravje. V takšni situaciji najprej pomisliš na krizo, katere te je definitivno bolj strah kot organov pregona. V glavi se mi še danes jasno izriše slika fanta, ki preživlja najtemnejša leta svojega življenja, vendar se tega noče zavedati, medtem ko mrzlično stika med sedeži na avtobusih ljubljanske avtobusne postaje. Tisti pravi avtobus, ki je odpeljal robo, sem iskal vsaj teden dni, preden sem obupal. To je alegorija, ki mi najprej pade na misel, ko govorim o pehanju za drogo.

In vendar niso vsi spomini grenki. Nekateri so ne glede na globoka brezna pekla, v katerih sem živel, v meni ostali za vedno. Sicer ne morem govoriti za druge, toda čustva v meni tudi v tistih najtemnejših dneh niso ugasnila. Zaradi moje »šibkosti« sem se mnogokrat prerekal s svojo punco. Ko sva ponoči polna jeze v posteljo zlezla vsaksebi, sem strmel v temo in razmišljal o njej. Rad sem jo imel, vendar sem vedel, da ji ni lahko prenašati težave moje odvisnosti. Tako sem zgodaj zjutraj, preden sem odšel na delo, skočil v cvetličarno in ji kupil najljubšo rožo, ki sem jo potihoma položil na blazino poleg njene glave. Rekel bi, da si je dvakrat pomela oči, preden se ji je slika docela skristalizirala, nato pa se je srečna raztopila in vse mi je bilo oproščeno. Dokler ni nekega dne sodu izbilo dno, in kakor je rekel Avgust na svoji smrtni postelji: »Acta est fabula (Pravljica je končana).«

Tako, prispeli smo do konca našega druženja. Ne morem obljubiti, da se še ujamemo na tem mestu, vsaj vsak mesec ne. Imejte na umu, da se v vsakomur najde kanček svetlobe, le izbežati jo moramo znati na plan, da zasiže v vsej svoji veličini. Verjemite v svoje bližnje in njihovo osebno renesanso. In potem je bilo ...

TATU ZGODBA

JUTRANJA ZVEZDA

Tik preden vzide sonce, na nebu stoji osamljena zvezda, ki sije z vzhoda. Ljudstvo Lakota (Sioux) jo je poimenovalo Jutranja zvezda. Naznanja prihajajočo sončno svetlobo, je glasnica zore. Jutranja zvezda v kulturi severnoameriških Indijancev simbolizira upanje, nam razsvetljuje pot oziroma nas vodi skozi življenje. Je naš vodič. Jutranja zvezda je pravzaprav planet Venera, ki je na našem nebu najsvetlejša zvezda. V naši kulturi jo poznamo pod imenom danica oziroma večernica.

JN

09
KRALJI
ULICE

Vem, kaj imam rad. Rad sem urejen, čeprav v starih oblekah. Rad dobro jem, pa raje malo manj kot malo več. Itak nisem lačen, ker jem tablete, ki mi jemljejo apetit. Rad imam ženo in sina. Rad bi se zbližal z obema. Rad bi jima nekaj dal. Nekaj, kar bi jima olajšalo življenje. Rad bi imel mir v duši. V moji skromni ranjeni duši. Če sploh znam imeti rad. Rad bi lajal, tulil, grizel in renčal kot pes. Kot pes, ki je najboljši človekov prijatelj. Moja moč počasi peša. Ampak nekaj človeškega je še vedno v meni. Vem, da bi moral poskrbeti za svoje. Za svoje ljudi, ki se dobesedno mučijo preživeti. To sem

dolžan, ker sem nekoč davno to obljubil. Ali sem že vse zamudil? Nič nisem zamudil. Dokler sem živ, lahko migam. In migal bom pozitivno. Pozitivno pomeni, da bom čim manj govoril in čim več storil. Mojih nasvetov itak nihče ne jemlje resno. Torej, če ne morem pomagati z nasveti, bom pomagal z darili. Darila pa imamo radi vsi. Tisti, ki dajejo, in tisti, ki prejemajo. Največje darilo je življenje. Nekateri so to pozabili.

Kavica

ČE VZAMEŠ DANES V BANKI GOTOVINSKI KREDIT, SI HITRO GOTOF!

GREGOR B. HANN

BiroKRATEK

Z novo rubriko BiroKRATEK opozarjamo na birokratske nesmisle državnih in drugih institucij, s katerimi se soočajo ljudje z roba družbe. Pod plastmi pretirane birokracije in slepega sklicevanja na zakone se izgublja osnovni čut za sočloveka.

To pot vam predstavljamo primer mlade ženske, ki vsekakor ni osamljen. Dekle je ravno dopolnilo polnoletnost in ponavlja zadnji letnik srednje šole. Ob polnoletnosti se je odločila, da bo iz rejniške družine odšla zaradi nepremostljivih razlik in konfliktov. Ko se je začela osamosvajati, je ugotovila, da je povsem prepuščena sama sebi. Štipendija ji namreč ni več pripadala, ker je letnik ponavljala. Nato je zaprosila za denarno socialno pomoč, ki ji ni bila odobrena z obrazložitvijo, da se še vedno šola in s tem velja za vzdrževano družinsko članico. Kot vzdrževana članica se je sicer lahko prijavila pri očetu, kjer jo je njegova družina dopisala na vlogo za denarno socialno pomoč (celotna očetova družina je prejemnik DSP), a se je spet pojavila težava, saj je bil pogoj za pozitivno rešeno vlogo overjeno potrdilo o preživitvi s strani njene mame, ki pa je obravnavana ni videla že nekaj let. Stvari so se spet zapletle, ko smo ugotovili, da je njena mama brez službe, da ji bo preživitvi težko plačevala in da nima denarja za poravnavo notarskih stroškov. Kaj se zgodi z mladostniki, ki odnosov s starši nimajo? Ki so jih starši zapustili oziroma nimajo nobenega stika z roditelji? Naenkrat niso upravičeni do nobene denarne podpore s strani države in ostanejo brez vsega. Seveda smo vse skupaj preverili na CSD Ljubljana - Center, kjer

smo povprašali, kaj še lahko storimo, pa so tudi tam nemočno zmajevali z glavo, češ da je to »siva lisa v zakonu«. Pojasnili so nam, da bi obravnavana lahko oddala samostojno vlogo samo v primeru, če bi bilo v njeni družini uradno zavedeno izvajanje nasilja roditeljev nad njo, ki bi bilo prijavljeno na policiji in vodeno na CSD-ju. V našem primeru tega ni bilo, zato obravnavana ni mogla oddati vloge.

Dodamo lahko, da je bil v tem primeru CSD Ljubljana-Center izredno sodelujoč, pomagali in usmerjali so nas, da je na koncu obravnavana vendarle dobila nekaj denarja (niti ne celotnega zneska vrednosti DSP, saj si kot vzdrževani družinski član upravičen do nižjih odstotkov celotne DSP). Prispevke smo iskali tudi s strani Rdečega križa in Karitasa, a zaman. Na Zvezi prijateljev mladine so odgovorili, da je za projekt Botrstva prestara, na odgovor s strani še enega njihovega humanitarnega programa čakamo že več mesecev. Ključno vlogo v situaciji, ko smo urejali birokratske zadeve z njenimi roditelji, obravnavana pa je bila med tem časom brez denarja, je odigrala organizacija Študentki tolar, ki je donirala lepo vsoto denarja, da si je dekle lahko kupilo osnovne stvari in vsak mesec vsaj mesečno vozovnico, saj se šola v oddaljenem kraju. V obravnavanem primeru, kot že ničlikokrat, hudo socialno stisko torej rešujejo humanitarne organizacije, namesto, da bi se jo urejalo na zakonskem nivoju.

Nika Verdnik, Rubriko ureja: Luna J. Šribar

010
KRALJI
ULICE

foto: Žigažaga

**V SOCIALIZMU SEM BIL KOT TOVARIŠ BOGAT,
ZDAJ, V DEMOKRACIJI PA SEM GOSPOD BREZ GAT.**

GREGOR B. HANN

BILO JE NEKOČ ..., ZGODBA V NADALJEVANKAH, 3. DEL

Milena Miklavčič, avtorica uspešnice *Ogenj, rit in kače niso za igranje: Kako so seksali in rojevali pred sto leti*, je gradivo za svoje delo zbiral skoraj trideset let po vsej Sloveniji. Poslala nam je nekaj zgodb posameznikov in posameznic, ki še niso bile objavljene, pričajo pa predvsem o težkih otroških usodah, trdem življenju ob trdem kruhu, če je ta sploh bil. Avtorica je zapisala takole: »Obiskovala sem manjše kraje, kjer so živeli posamezniki, ki so bili voljni povedati tisto, kar pred mojim prihodom niso povedali še nikomur. Žal smo družba, ki je polpreteklo zgodovino, zlasti tisto, ki govori o intimi prednikov, zanemarjala. Ko jih boste prebiral, razmišljajte o tem, da berete tisto, kar smo pozabili vprašati babice in dedke, dokler so bili še živi.« Zgodbe bomo objavili v nadaljevanjih, ta mesec je na vrsti Urbanova.

Urban

Let, ki jih je preživel doma in se igral z brati in sestrami, se ne spominja dobro. Zdi se mu, da se je »rodil« šele tisti dan, ko je na vrata potrkal stric in ko ga je mama napodila pripraviti culo. Bilo ga je strah, saj je bil stric zelo strog in večkrat ga je slišal, ko je grozil otrokom, da jim bo rezal jermene s hrbta. »To sem si tako živo predstavljal, da sem ponoči, če nisem mogel spati, »videl« kri, ki je kapljala s stričevih rok,« pove in glas se mu nehote zatrese. Bilo mu je komaj pet let, toda pri stricu je moral »brez pardona« pasti živino. Na paši se je zavlekel pod kakšen grm in jokal. Čez dan se ni smel prikazati doma. Stric je kahal sam, ker mu je žena ušla, zato večerja ni bila nikoli pravočasno na mizi. Največkrat mu je Urban moral pomagati še v hlevu »poglejštat« živino, preden je sedel za mizo. Zgodilo se je celo tako, da je na klopi zaspal in ga tudi omamen duh žgancev z ocvirki ni več spravil pokonci. Stric je imel »le« okoli 2 ha zemlje. Za enega človeka in majhnega otroka je bilo dela več kot dovolj. Vstajala sta ob šestih in čeprav so se Urbanu že navsezgodaj cedile sline in bi dal vse za kos kruha, so ga tudi jutraj pričakali žganci. Kakor hitro ni ubogal, je stric zarobantil in ga okregal. Če mu ni hitro ušel izpod nog, jih je dobil po hrbtu. Po letu in pol je prišla ponj mama, kajti našli so mu drugo službo. Moral je oditi v Davčo, na drugo stran hriba. Le eno noč je

foto: Sandra Požun

lahko prespal doma in nič več. Mama mu je dovolila, da je ležal pri njej. »Nikoli je ne bom pozabil. Ko so ostali že zaspali, je prišla k meni in me tiho poklicala. Ne razgrajaj, mi je dejala in pri tem mi je stisnila pod odejo kos kruha. Bil je že star in trd, toda meni je bilo vseeno. Pojedel sem ga takoj, čeprav mi je rekla, naj ga shranim. Zjutraj sem po rjuhi pobral vsako najmanjšo drobtinico in jo nesel v usta.« V Davči je ostal dve leti. Tam je obiskoval šolo, kjer se je naučil računanja, branja in pisanja. Do šole je imel več kot uro hoda. Pri hiši je bila le še ena dekla. Hvala bogu vsaj kruha ni več stradal. Ovsenega je bilo dovolj in če ni bilo gospodinje blizu, si ga je lahko celo sam odrezal. Z desetimi leti se je vrnil v domači kraj, kjer so ga k sebi vzeli sorodniki. Stric si je pri žetvi porezal žile na rokah in Urban je bil s svojimi desetimi leti pri hiši edini »moški«. Domači otroci so bili še v plenica in zato je bil za vse delo sam. Gospodar ga je le nadzoroval, kaj več pa ni bilo od njega. »Niti za trenutek me nista pustila brez dela. Pozimi, ko ni bilo drugega, sem moral paziti še na otroke. Takrat enoletniki in dvoletniki niso nosili hlač in plenice. Če so se pokakali, me je teta takoj poklicala, da sem pometel »drečke« v leseno smetišnico in jih odnesel v hlev.«

Ravno se je privadil raznolikemu delu, ko ga pride iskat kmet, ki je imel svojo kmetijo le kakšen kilometer stran. Slišal je, da je Urban priden in da za svoje delo ne zahteva drugega kot hrano in par čevljev na leto. »Ta možakar je bil siten kot sam vrag. Za vsako figo se je drl nad menoj, ženo, otroki, sosedi in živalmi. Samo on je bil nekaj vreden, ostali smo bili navadni pljunk in izmečki. Štelo se je, da je malo kontrabantil čez hrib na italijansko stran, vendar sem čez nekaj časa izvedel, da je hodil k eni vdovi. Meni je bilo dobrih štirinajst let, gospodinja je imela čez glavo dovolj dela z otroki, v hlevu je bilo trideset glav živine, on pa vse zanemarja zaradi ene babe! Garal sem kot žival in še mu ni bilo dovolj. Ko vsaj kričal ne bi nad menoj! Lastne otroke je brcal, če se mu niso dovolj hitro umaknili na peč. Nekoč, ko se je on vlačil po svojih opravkih, sem delal od jutra do večera, ne da bi vmes kaj jedel. Ko sem se za večerjo prikazal v hiši, se je obrnil k meni in se zadr, da ni rečeno, da bom dobil kaj za pod zob, ker je živina v hlevu še zmeraj lačna. Tedaj mi je bilo vsega dovolj. Obrnil sem se in šel, čeprav se mi je gospodinja zelo smilila.«

Milena Miklavčič

NEK CESTNIH AJ

PTICE UJETNICE

Če srečate ptice ujetnice,
odprite jim kletke na stezaj,
naj vrnejo se v svojo jato,
ljubezen kliče jih nazaj,
po skrivnih poteh naj poletijo
v daljni, širni svet,
svobodne naj pesmi žvrgolijo,
naj srečen bo njihov polet.

Če srečaš kdaj ptico ujetnico,
spomni se svojih žalostnih dni,
na oknih so mreže, življenje je grenko,
gnezda ni, ni tople luči.
Korak za korakom po stopinjah
iščemo sledi dobrih ljudi,
ki so pticam prijatelji.

Če srečaš kdaj ptico ujetnico,
le nasmeh ji pošlji v pozdrav,
iskrico upanja ji prižgi,
prikliči veter iz daljav.
Razprimo krila in poletimo
pticam na pomoč,
še preden si zlomijo nežna krila,
zagrne temna jih noč.

Katarina Kalaba

ZRAK

Pesem kar tako,
kar nečemu,
kar nekomu,
malo za šalo, malo za res,
lahko za enega, lahko za dva,
lahko za nikogar,
lahko za vse.
Pesem le kaj je,
zdaj je, zdaj je ni, pa vedno je.

M. Marn

PRIJATELJ

Kdo je pravi prijatelj?
Morda tisti, ki ti kdaj prinese kak datelj,
ne le kot darilo za rojstni dan, novo leto;
je nekdo, ki te povabi, ko si brez novcev,
da z njim greš za kakšen dan na Kreto?

Prijatelj se veselo veseli tvojih uspehov,
ga ne davi zavist, se ne sramuje tvojih grehov,
ti raje pomaga pri trenju tudi najtrših orehov.

Prijateljstvo potrebuje zorenje in čas,
prijatelj ni človek, ki bil bi ti zgolj v okras,
da si z nekom, s katerim lahko spiješ pivo,
in ni ob tebi le, ko je tvoje življenje radoživo.

Prijatelj te za napake ne ošteva, jih ne sešteva,
kaj šele pogreva, on nalije človeku čistega vina,
to je človek pravega kova, to je prijateljstva osnova.

Prijatelja, pravijo, spoznaš v nesreči, ob izgubi boleči,
ko padaš v globel življenja, ti pomaga, svetuje,
govoričenje čez tebe mu je skrajno tuje.

Prijateljstvo ni fraza, ima le en, nikoli dva obraza,
prijatelj nikoli ne izdaja zaupanih mu skrivnosti,
sicer je bolje, da zaupaš se drevesu v bližnji hosti.

Prijateljstvo potrebuje gnojilo za svojo rast,
če ne vzameš si časa zanj, si se ujel v past,
saj ko prijatelj enkrat odide iz tvojega življenja,
izgubil si človeka, ki bil gradnik je tvoj, opeka.

Barjanski

POLJANE MAKA

Zbujam se žejna,
žejna po tebi in meni,
po dolgi makovi poljani
z brnečimi čmrlji na njej.

Midva nisva govorila o ljubezni,
midva sva jo živela.
Nisva se obirala, pila drug drugega,
kot to ne počnejo čebele maku.

Nikjer ne najdem polja s čebelami in makom.

Zakopana v preteklost neke ljubezenske zgodbe,
ranjena ližem opij iz svoje kože.

B. T.

ŠOLA MUČENJA

Svojega otroštva se spominjam od takrat, ko smo živeli v rumeni hiši pod Gradom. Ozka stezica, široka komaj za avto, je vodila na Grad in direktno do mojega vrtca. Iz tistih časov se spominjam, kako sva jih z bratom dobivala po buči, ker naj ne bi bila pridna, jaz pa sem jih po navadi dobil po buči še od brata, ker sem bil po njegovem kriv za vse. Nasilje nad menoj se je samo stopnjevalo. Vsako jutro je mama odšla na delo, jaz v vrtec, brat pa v šolo. Po pouku me je iz vrtca pobrala mama in skupaj sva odšla domov. Tam smo pojedli kos posebne salame in nekaj kruha, to je bila moja konstantna dieta. Po kosilu se je mama posvetila refoški in prijateljem. Moj brat pa se je posvetil meni in me mučil na tak ali drugačen način, po navadi fizičen. Psihično nasilje je bilo še hujše. Na repertoarju so bili konstantno dretje in batine, pa če si bil kriv, ali ne. Ko premišlujem o tem, se dostikrat sprašujem, zakaj države še niso uvedle obveznega psihološkega ocenjevanja staršev v smislu, če so ti sploh sposobni vzgojiti otroka. Saj nič ne rečem, mama se je trudila po najboljših močeh, le da na vzgojo otrok ni bila nikoli pripravljena.

Potem smo se z družino preselili na Drenov grič pri Vrhniki. Tam sem spoznal Cirila, materinega partnerja, ki je bil na začetku, vsaj kolikor se spomnim, kar v redu. Z bratom sva bila z mamine strani tepena vsaj enkrat tedensko, kot sem že omenil, pa sem jih sam kasiral še od brata. Najhujši spomin na otroštvo je ta, ko mi je brat prislonil roko na žarečo peč in jo na silo držal tam. Dobil sem opekline, ki so se zdravile vsaj mesec dni. Seveda brez zdravnika, da ne bi slučajno kdo izvedel. Ko je mama prišla domov, sem dobil batine še za to, kar naj bi si sam naredil. Moj brat, mali sociopat, se je hihital na drugi strani sobe, dokler materi nisem razložil, kaj se je v resnici zgodilo.

Zdaj pa se premaknimo v Ljubljano, kjer živim še dandanes. Tu se je začelo nasilje stopnjevati, batine so padale z vseh strani. Brat je bil jezen, ker je moral paziti name, Ciril in mama pa sta bila tako ali tako skoraj vsak dan pijana. Živel sem v stalnem strahu in mama, ki jo imam vseeno rad, si zdaj dovoli vprašati zakaj sem postal tak, kot sem. To vprašanje, draga mati, postavljam sama sebi. Kadar je bil na obisku Ciril, nisem smel priti domov do ure, ki jo je mama določila. Večinoma ne pred deveto, deseto zvečer. Bilo je med počitnicami, pred začetkom 3. razreda OŠ, in brat Staniša bi me moral čuvati. Odšel je po svoje, jaz pa sem bil v mini casinju na Nazorjevi, kjer so bili avtomati z igrkami. Tam me je začel nadlegovati starejši moški. Ko sem igral igrice, se je prislanjal name s spolnim organom preko hlač. Odšel sem odtočit na WC, kamor mi je očitno sledil, zagrabil me je in potegnil v kabino, potem pa z menoj storil hujšo stvar, kot če bi me ubil. Ko sem okrvavljen in objokan prišel iz WC-ja, me je nekdo od starejših vprašal, kaj je in kaj se je zgodilo. Kot otrok sem mu to opisal na način, ki sem ga zmoget, in po nekaj minutah je dojel, kaj se je zgodilo. Pedofila je ujel in pretepel. S Trdinove je prišel kriminalist in vprašal, kako in kaj. Opisal sem mu, kaj se je pravkar zgodilo, uradna oseba pa je od pedofila raje prejela podkupnino in poslala v zapor človeka, ki me je zaščitil. Sramota. Zelo dobro se spomnim tega, kako mu je pedofil izročil denar, da bi zadeva potihnila. Kot otrok pijani materi nisem mogel razložiti, kaj se je zgodilo, saj sem bil tepen že, ker sem prišel domov krvav in umazan. Mojo »dieto« so še vedno sestavljali posebna salama, hrenovke, paštete, konzervirani narezki, bel kruh in mleko. Mislim, da sem bil v četrtem ali petem razredu, ko so me poslali v bolnico na hujšanje. Tam je prihajalo do sporov z ostalimi, saj so me tako vzgajali in sem mislil, ker so topli mene, lahko tudi jaz druge (moj veliki greh). Iz bolnice so me prestavili v zavod, kjer sem bil na začetku nekajkrat tepen s strani zaposlenih in gencev. Udarci me

niso več boleli, saj sem jih v življenju prejel že preveč. Po nekaj mesecih sem ostalim pokazal, da se ne bom pustil, in končno prišel do zelenega miru vsaj od ponedeljka do petka. V tem času se je mati umirila, Ciril pa je postal hujši. Staniše zaradi spora z mamo ni bilo več v stanovanju. Končal sem 8. razred in prišel domov za počitnice. Sprejet sem bil na gostinsko šolo. Nekega dne je Ciril priletel do mene, češ kaj se grem in kako se pogovarjam z mamo. Prihajal je vse bližje in zamahnil proti meni. Nekako sem se izmaknil, potem pa ga *naluftal* za vse nazaj. To si je tudi zaslužil. Moja mati zaradi tega dogodka ni govorila z menoj naslednje 3 mesece. S Cirilom sta se leto in pol verbalno izživljala nad mano in potem sem imel vsega dovolj. Šel sem do socialne službe in prosil za pomoč. Pomagali so mi tako, da so me namestili v stanovanjsko skupino Črnuška gmajna. Bivanje v sami skupini je bilo za moje psihično stanje zelo dobro. Šolo sem delal brez problema in jo tudi naredil. V 3. letniku so v mojo sobo namestili geja, in čeprav nimam nič proti njim, me je postalo strah. Ponoči sem se zbujal in doživljal rahlo paranojo. Bal sem se, da se bo ponovila travma iz otroštva, zato sem ob koncu 3. letnika zaključil z bivanjem v stanovanjski skupini. Mati sem prosil, če bi lahko šolanje nadaljeval doma. Mama je rekla ne in marš delat! Takrat se je počasi začela moja pot na dno, čeprav bi lahko rekel, da se je začela že, ko sem se rodil. Zaenkrat stagniram in samo še čakam, da mi dokončno *dopizdi*. In res, zakaj sem takšen? Kljub vsemu ostajam optimist, čeprav brez perspektive v življenju. Moje načelo je: ne sekiraj se, stvari se lahko obrnejo na bolje. Čeprav moje otroštvo ne.

Pero Djošan

ANEKDOTE IZ PRODAJE

VARUH KOLES

»Gospod, a mi popazite na kolo, vam bom potem nekaj dala,« me poprosi mimoidoča, ko prodajam Kralje. Preteče tričetrt ure, nje pa še ni nazaj, zato nalogo predam kolegu. Čez štiri dni pride gospa do mene in mi v zahvalo da kovanček, za nameček pa pove, da si je kupila ključavnico za tri evre in pol. Zato meni, da je zdaj njen bicikel dobro zavarovan. Kaj pa vi pravite?

Milan

VROČINA

»A vam je že kaj vroče?« se pozanima gospa, ki gre mimo mojega prodajnega mesta. »Vroče? Noj, ja. Kar se vremena tiče, je kar v redu. Bi se pa prilegla kakšna voda,« odvrnem. »Joj, a veste, da sem ves drobiž že dala,« reče gospa in odhiti po opravih.

Milan

Dogodki:

ČESNOVI NA POHODU

Na društvu Kralji ulice smo 16. 3. 2017 opazili vabilo za nabiranje čemaža v okviru delavnice ZaŽivi ulica. Prijavilo se je kar lepo število udeležencev, toda 23. 3. se je zbrala le elita sedmih čemaževih pohodnikov. No, osmih, če štejemo še psičko Tači.

Ob 9:00 smo se zbrali pred društvom in se z avtobusom številka 6, smer Črnuče, odpeljali za Savo, kjer se je nabiranje pričelo.

Malo naprej, ob toku Save smo zavohali značilne čemaževe vonjave. Zakorakali smo v gozd in se načudili obilici čemaža. Ko smo odložili nahrbtnike, nam je organizator delavnice razložil, kako se čemaž nabira, katere so njemu podobne strupene rastline, ter kako jih prepoznamo. Predstavil nam je tudi nekaj receptov, ki jih lahko uporabimo, ter nam zaupal nekaj njegovih zdravilnih lastnosti.

Nato smo se raztepli po gozdu in začeli nabirati čemaž - nekateri v košare, nekateri v platnene, drugi pa v papirnate vrečke. Spet drugi so jih zbirali v šopke. Poleg čemaža smo nabrali tudi nekaj okoliških rožic.

Ko smo pobrali vse večje liste, smo se sprehodili do brunarice in pomalicali sendviče, ki so nam jih priskrbeli Kralji ulice. Po

foto: Jože Drol

odmoru smo se odpravili nazaj na avtobusno postajo, v centru pa smo se poslovili z nasmeškom na obrazu in v pričakovanju naslednjega dne, ko bo v sklopu akcije Kuha ulica Jože Drol pripravil dobrote iz nabranega čemaža - čemaževo omako s prilogo (riž z bulgurjem ter makarončki in polovico hrenovke.)

Petra Novak

SLADKA ZMAGA OLIMPIJE NAD MARIBOROM, 5. 4. 2017, STOŽICE

Tokratni derbi pred polfinalno tekmo pokala ni nosil značaja pravega derbija, saj bleda Olimpija v letošnji sezoni težko parira Mariboru in v ligaškem tekmovanju za njim zaostaja že za 13 točk. Pa vendar so se zmaji z novim trenerjem (že tretjim v tej sezoni!) Safetom Hadžićem podali v tekmo zelo pogumno. Zaustavila jih ni niti dolga lista poškodovanih in ostala zmeda, ki se dogaja okoli njih. Zapretili so že v 14. min po strelu Denisa Klinarja in posredovanju z glavo Leona Benka, ampak kljub večji posesti žoge niso uspeli spraviti v gol gostov.

Prvi polčas se je tako končal z neodločenim izidom, že kmalu po začetku drugega, natančneje v 48. min pa je Maribor po голу bivšega zmaja Dareta Vršiča povedel. Ko je bila že večina navijačev, teh se je zbralo za derbi borih 4.500, prepričanih, da se bo Olimpija

tudi tokrat morala obrisati pod nosom, je na sceno prišel L. Benko. Sprva je z atraktivnimi škarjicami ugnal mariborskega vratarja Obradovića, nato pa še štiri minute kasneje po podaji novincev z zmajevem gnezdu, Daniela Avramovskega. Ljubljana je po štirih mesecih končno okusila slast zmage in to ne navadne zmage, temveč zmage nad večnimi tekmeči! Stožice so se še dolgo po koncu srečanja veselile s svojimi igralci in proslavljale tako zeleno zmago. Vseeno pa ta zmaga ne bo štela nič, če je zmaji ne potrdijo 12. 4. na povratni tekmi v Ljudskem vrtu.

Kralji se klubu iskreno zahvaljujemo za velikodušnost in jim ob tej priložnosti želimo veliko uspeha v pokalu in tudi na prvenstvu!

S. P.

DRSANJE NA DEŽEVNO SOBOTO

Prvo soboto v marcu smo se odločili, da gremo drsat na drsališče v Zalog. Nabrало se nas je šest, starih od 5 pa do 43 let. Tisti, ki nismo imeli drsalk, smo si jih najprej sposodili in še preden smo si jih nekateri uspeli obuti, sta se najmlajša fanta že razigrano pognala na led. Ena od prisotnih še nikoli ni drsala, zato se je odločila, da sprva samo gleda, čez čas pa nam jo je vendarle uspelo prepričati, da si je sposodila drsalke in prvič v življenju stopila na led. Menjaje smo bili z njo ob ograji, jo držali za roko, jo učili in jo spodbujali, tako da je do druge ure, ko se je drsanje zaključilo, izgubila že precej strahu in izrazila željo po

vrnitvi na led v bližnji prihodnosti. Medtem ko se je nekdo ukvarjal z začetnico, pa sta se druga dva držala za roke s fantoma, od katerih je predvsem mlajši potreboval še nekoliko pomoči pri lovljenju ravnotežja. Ampak ker velja rek, da smo skupaj močnejši, je tudi tu bilo tako – dva odrasla ob straneh, fantiča na sredini in švigali so krog za krogom. Da niti ne govorim, koliko je bilo v tej uri in pol smeha, razigranosti, iskrice v otroških očeh in sproščenosti! Definitivno ena izmed najlepše preživetih deževnih sobot za vse udeležence.

Nika Verdnik

foto: arhiva KU

TRADICIONALNO GOSTOLJUBJE V SNG DRAMA: OGLED PREDSTAVE TARZAN

»Tako kot jaz razumem ustroj narave, se mi zdi, da za človeštvo ni rešitve. Smo le špranja v času. Ampak to ni nič hudega. Prevelik pomen si dajemo. Kar počnemo, večini živega ne pomeni dosti. Vendar noben utrinek ni večen. Niti sonce ne!« To so besede avtorja Tarzana Roka Vilčnika, na čigar igro v ljubljanski Drami so nas - kralje in kraljice - povabili že petič in iskreno upam, da ne tudi zadnjič. Igralci so predstavo odlično odigrali, in sicer Marko Mandič v naslovni vlogi, Maša Derganc v vlogi Jane in Uroš Fürst v vlogi hijene Mika.

Gasilska

foto: Nada Žgank

Mislim, da je vsak od nas že kdaj slišal katero izmed zgodb o Tarzanu, ki so ga kot leto in tri mesece starega dojenčka gotove smrti rešili gorila Kala in njen trop. Starši so zaradi upora na ladji pristali na zapuščenem otoku na afriški obali. Ko je Tarzan nekoliko zrasel, se je sam naučil brati in pisati iz abecednika, ki ga je našel v kolibi mrtvih staršev. Svojo vrsto je srečal šele v zgodnji puberteti. Trdno prepričan o svojem opičjem poreklu, je sprva opazoval črne divjake, ki jih je v džunglo pregnala bela vojska, nato pa še belopolte pustolovce in raziskovalce. Ti so prišli v Afriko po zaklad, a jih je doletela podobna usoda kot pred dvajsetimi leti njegove starše. Tarzan postane priča umorom iz pohlepa in grabežljivosti in je popolnoma zgrožen nad svojo vrsto. Ljudje so po njegovem mnenju bolj neumni in brezsrčni kot džungelske živali. S pustolovci pa je v njegovo življenje vstopila svetlolasa Američanka Jane in Tarzan se je zaljubil. Ni se ji upal približati, zato je svoja čustva zлил na papir. »Jaz sem opica Tarzan, hrepenim po tebi, tvoji sem ... in ti si moja! Zate se hočem boriti. Jaz sem najmogočnejši lovec v vsej džungli. Če opaziš to pismo, vedi, da sem določen zate in ti zame in da te ljubim.« Usodna ljubezen v džungli torej zacveti, vendar se z Janine strani prične pojavljati vedno več želja po civilizaciji. Tako nekako je zgodba o Tarzanu opisana v knjigah, na odru pa še dodatno oživi. Že sama scena, ki predstavlja krošnjo drevesa, v kateri živita Tarzan in Jane, je posrečeno domišljena, meni pa je v oči prav posebej padel Tarzan, ki se je med reflektorji na stropu počutil dobesedno kot doma. Brez kakršnih koli znakov napora je izvajal razne akrobacije, kar ni kar tako. V ljubezensko idilo med glavnima junakoma se je počasi vmešala hijena Mike, ki nam je pojasnila, da je bila svoje dni glavna hijena v New Yorku. Tam je kradla, kjer se je le dalo, kar seveda brezsravno priznava. Konec koncev so hijene take po naravi, zakaj bi bil torej ravno on drugačen? Hotel se je polastiti tudi Jane in to mu je seveda uspelo.

Poklon

foto: Nada Žgank

Premamil jo je z obljubami in aparati, po katerih je tako hrepenela sredi gozda: od TV-ja do toasterja in ostalih stvari, ki so za življenje v džungli sicer popolnoma nekoristne. Pa čips, pomfrit ..., v zameno za banane. V nadaljevanju je Jane z njim zanosila, on pa je začel živeti življenje bogataša. Bogastvo si je nagrabil predvsem s pomočjo najdišč zlata, za katera mu je povedal sam Tarzan. Nabavil si je še avion, in ravno ko naj bi se z Jane vrnila v civilizacijo, se pojavi Tarzan s šopkom rož in navdušenjem, ker je Jane noseča. Kmalu sicer izve, da očka ne bo on, temveč Mike.

Druženje z ustvarjalci predstave

foto: Nada Žgank

Naj na tem mestu zaključim zgodbo in izkoristim prostor še za zahvalo. Predvsem zato, ker ste nam ponovno dali vedeti, da nismo prav nič drugačni kot ostali, ki redno obiskujejo gledališča. Na ta način nam vsaj za dve uri ponudite sprostitev in smeh, preden se vrnemo v staro rutino, kako živeti in predvsem preživeti. Tudi vedno mlajši nismo in mislim, da nam vaše sprejetje pomeni čedalje več, saj smo sicer prevečkrat potisnjeni na rob družbe, pa čeprav ne vedno po svoji krivdi.

Zdaj bom pa res končala in se premaknila izmed štirih sten ven, morda celo v gozd in kdo ve, morda bom še sama kdaj kje ugledala Tarzana in njegovo Jane!

Uživajte na sončku in v naravi, ki se pravkar prebuja, in pogledjte okoli, saj je svet pogosto tudi lep!

Damjana Urbas

Opodpiram - BARBARA POGAČNIK

016
KRALJI
ULICE

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja? Pesnica, prevajalka in literarna kritičarka. Nekaj časa sem tudi poučevala na univerzi in v različnih šolah, bila organizatorica literarnega festivala, zdaj delam na svobodi. Zadnje čase kot pesnica veliko gostujem v najrazličnejših deželah. V času svojega študija v Belgiji in Franciji sem se naučila najpomembnejšega, kar vedno nosim s seboj, tudi kadar »nimam doma«: drugega jezika. Govoriti jezik neke dežele je že skoraj biti doma. V življenju me poganjajo ljubezen do besed, do ljudi, ples, umetnost, želja po širjenju obzorij. Veseli me sodelovanje med ljudmi, kolegialnost. Tudi prijatelji so neke vrste dom. Še posebno me gane spoštovanje do bitij, ki ne znajo biti tako egoistična kot človek, živali in rastlin.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti zbudi(jo) ob besedi brezdomstvo, brezdomen.

Zdi se mi, da je najprej brez doma nekdo, ki je brez staršev, enega ali obeh.

Starševska ljubezen je prvi dom, ki ga imamo. Dom raste iz ljubezni, ki jo nosimo v srcu, tudi če ga hočemo ustvariti sami. Mnogo ljudi na svetu živi brez strehe nad glavo, a so srečni, palača pa je lahko tudi kletka, kjer imaš vse, pa si tudi po svoje brezdomen.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdomstva? Kdaj si prvič srečala nekoga, ki ni imel »doma«, ali pa vsaj pomislila na to, kdo so pravzaprav brezdomni ljudje?

Vso svojo mladost sem preživela v socializmu, kjer nismo poznali brezdomnosti. Leta 1985, ko sem obiskala dedka, ki je delal kot novinar dopisnik v Parizu, sem prvič videla brezdomce, ostala mi je slika sivolasega starčka, ki igra na violino ob mizah s turisti in prosi za krajcar. Takrat me je že to pretreslo, saj je bilo pri nas brezdomstvo prepovedano. A pariški brezdomci so včasih umetniško navdahnjeni, mnogi tudi veliko berejo, saj do žepne knjige ni tako težko priti, vzdržujejo mentalno formo. Ko sem študirala v Belgiji, sem videla veliko manj romantične primere, ljudi, ki so cele dneve preživljali zaviti v debele sloje cunj, kot da se niso mogli nikoli ogreti od mrzlih in vlažnih, dolgo trajajočih severnih noči (pozimi traja noč namreč dlje kot pri nas). Še huje, ti brezdomci si niso upali nikogar pogledati v oči. Cunje so jim prekrivale usta, ves obraz, kot nekoč gobavcem. Nekateri so bili resnično nori, verjetno od osamljenosti. Ob njih sem čutila grozljivo težo odtujene, egoistične

družbe. V nasprotju s tem sem recimo v Južni Ameriki, ko smo obiskali zelo revne favele, barakarska naselja, kjer nimajo ne elektrike ne trgovin in kjer so ogroženi od prekupčevalcev droge in paravojaških tolp, kljub skromnosti in brezperspektivnosti teh ljudi čutila neko ganljivo lepoto v njihovi solidarnosti, medsebojnem spoštovanju. Ti ljudje so bili skoraj brezdomci, a neskončno prijazni, lepi v duši.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdomnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Občutek imam, da so naši brezdomci bolj »mediteranskega«, odprtega duha. Radi povejo kakšno šalo, o čem potožijo, povejo, za kaj bi radi porabili denar. Vzdržujejo neko svojo filozofijo, poiščejo lastno življenjsko modrost. Pozna se, da je podnebje vsaj polovico leta prijaznejše do ljudi. Nekateri so družabni, nekateri pa tudi zviti, prav taki kot je tudi naša družba.

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?

Ne, tega nimam, vedno presodim tistega, ki ga ponuja, a večinoma imam občutek, da tisti, ki ga prodajajo, že čutijo odgovornost do njega, včasih tudi veselje. Zdi se mi, da odkar obstaja časopis, brezdomci drugim ljudem lažje pogledajo v oči. Domišljam si, da je vse to pozitiven učinek besed, izražanja, saj nas izražanje lastnih misli skozi igro, sliko, besedo vse povezuje.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

Preberem posamezne strani, a na splošno nikoli ne preberem nobenega časopisa ali revije v celoti. Rada si izberem svoje »otočke« branja. So pa Kralji ulice dober časopis. Ko sem živela v Belgiji, so tudi tam prodajali brezdomski časopis, a je bil stokrat bolj brezvezen, kot je ta.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Všeč mi je, da vključuje preproste, a ustvarjalne prvine. Mogoče to lahko komu pomaga, da si bo želel izraziti še kaj več. Všeč mi je, da navadnim ljudem, ki se sicer ne bi ukvarjali s tem, kakšna so življenja brezdomcev in njihove težave, predstavlja njihove portrete in resnico. Všeč mi je tudi črno-bela fotografska zasnova, povsod je že preveč pisanih in načičkanih časopisov, Kralji ulice pa ima neko tiho dostojanstvo.

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Živimo v svetu, kjer je izkoriščanje dobilo polno moč. Izločenost grozi vedno večjemu delu družbe. Naš čas rad govori skozi številke in statistiko, hkrati pa

foto: Borut Krajnc

ogromno laže, manipulira in potvarja.

Laž in izkoriščanje sta v človeški zgodovini vedno obstajala, čeprav so nas v socializmu poskušali prepričati, da je zgodovina ena sama »pot navzgor«, kjer bo to izginilo. Ne morem se odločiti, ali je bila ta »utvara« vendarle dobra, že zato, ker je vse pohlepneže tega sveta držala na vajetih. Po drugi strani pa vsaka utvara prinese pristanek na trdih tleh.

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Večinoma se proti razočaranjem borim z delom – to sicer ni vedno dobra rešitev, saj situacija ne prinese vedno poplačila za vloženi trud. Včasih se zdi, da je nemogoče najti rešitve, a pomislim, da se vsaka stvar enkrat obrne in pokaže svoje »črve pod kamnom«. Verjamem, da resnica vedno zmaga, tudi če za to potrebuje več kot celo življenje. Kadar se pokaže priložnost, da bi se kaj razrešilo, se potrudim, vklopim razmišljanje, poskušam povezovati ljudi. Turški pesnik Ataul Behramoglu je napisal, da se lahko ljudje v stotinah, v milijonih počutijo osamljene in brez moči, ker se ne zavedajo, da bi se lahko povezali in premagali svoje tirane.

Bi izpostavila kaj takega, kar smo nehote izpustili?

Verjamem, da dobro nikoli ne izgine, pa čeprav bi bilo samo še drobna pikica v nas, pa tudi zlo nikoli ne izgine, čeprav bi bilo samo drobna pikica v nas.

Moto?

Enega samega nimam. Ta trenutek mi pade na misel, da je lepo živeti za ta trenutek. Izkoristiti toliko moči, kolikor nam jo ponuja.

Intervju pripravila MG

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

BUČE ... POMLADI

biba.koper@gmail.com

Večkrat imam blokado in ne vem, o čem bi pisala. Tokrat sem približno vedela, pa sem se vseeno komaj spravila pred tipkovnico. Tema ni lahka. Je zelo kompleksna in žal nima čisto črno-belega odgovora. Živimo v taki dobi, ko nas informacije dobesedno zasuvajo in samo ob trdni volji in želji po neki vrsti resnice lahko resnično vsaj delno ločimo zrnje od plevel. In plevela je nesorazmerno veliko veliko več, kot je resnice.

Na Škofijah je zadnje dni zavrelo. Razlog? Nekaj družin beguncev, ki naj bi tam našle svoj kolikor toliko miren začasni pristan. V tej temi sem tudi sama precej razdvojena. Seveda podpiram, da se nudi pomoč, še posebej ljudem, ki so pregnani na tak ali drugačen način s svojih domov. Osnovna empatija naj bi bila, da pomagamo sočloveku v stiski. Pa ni vedno tako. Še več - največkrat ti ljudje naletijo na odpor, sovražni govor in obnašanje, proteste proti sebi in svojim družinam. In vzorec obnašanja se ponavlja vedno znova in znova. Prijatelj, ki je bil udeležen v protiprotestu je bil precej jezen in nikakor ni mogel doumeti, zakaj so ljudje takšni in kako je možno, da so protestniki proti naselitvi beguncev na Škofijah, v večini starejši. Prav tisti, ki so lahko sami izkusili, kaj prinese vojna vira in kaj pomenijo razseljene in razbite družine. Njihovi očetje in matere so doživeli ogromno tega zla. Da o starih starših niti ne govorimo. Pa vendar ... Ne zdi se jim narobe zapahnti vrata ljudem, ki samo hrepenijo po miru. Želijo nekaj, kar je nam ponovno samoumevno. Kratek spomin imamo. Ne tako dolgo nazaj smo bili tudi v naši državi na robu tega, da smo razmišljali kam in kako, z majhnimi otroki v naročju. Pa ni bilo niti približno tako hudo, kot je v Siriji in podobnih regijah. Pokojni mož je šel prvi dan med rezerviste in jaz sem ostala z nekajmesečnim sinom. Strah me je bilo. Nisem natanko vedela, kaj nas čaka. Pa sem že razmišljala ali bi bilo pametno iti v Trst k sorodnikom, dokler še lahko. K sreči se je končalo, kot se je. Grdo rečeno, ker smo imeli žrtve in nobene med njimi ne gre pozabiti. Vendar kar se je nato dogajalo na Hrvaškem, v Bosni in Srbiji ... vse to bi bilo zlahka tudi slovenska zgodba. Zakaj ljudje tako hitro pozabimo in preklopimo v neko stanje, ki nas dejansko dela lahke tarče za manipulacijo in pranje možganov? Je to pogojni refleks, ker izstopati ni pametno, ni lahko in zna bit kar nevarno? Se je lažje zlit s sivino in upati, da nas spregledajo? Sama sem od nekdaj izstopala. Zaradi svojega razmišljanja, glasbe, ki sem jo in jo še vedno ponosno poslušam, svojega načina oblačenja in še marsičesa. Večkrat sem imela manjše pa tudi malce večje težave zaradi tega, vendar me je vsaka taka situacija samo utrdila v mišljenju, da za noben denar tega sveta ne bi bila drugačna in nikakor se ne bi odrekla svojemu lastnemu mnenju, etičnim in moralnim načelom, ki se jih držim trdno in zlepa ne popustim. Ravno zaradi vsega tega zelo težko razumem kako nekdo nima sočutja in sočustvovanja za ljudi v stiski. Ne znam pravilno procesirati tega. Fascinira pa me, po drugi strani, kako taisti ljudje pridno in uslužno ubogajo neko politično, skorumpirano, kapitalistično strujo, ki jih več kot očitno uporablja zgolj in samo kot številke, kot priročno orodje za lastne potrebe in pohlep. Nisem pristaš popolnega liberalizma. Ta nedvomno vodi v neke vode, ki so kalne in kjer se izgubi sled osnovnih vrednot, za katere še vedno mislim, da imajo mesto v našem življenju. A na drugi strani tega spektra je popoln konservatizem, ki pa je že tako nevaren.

Škofijski protestniki menda niso izražali nasprotovanja naselitvi beguncev (le vzkliki »pojdite nazaj, od koder ste prišli« to težko

podprejo), ampak so menda izražali jezo, ker jih nihče o tem ni obvestil in ni bila izbrana primerna lokacija. Ta izraz - »primerna lokacija« v meni vedno znova spodbudi jezo. Kaj je primerna lokacija? Nekakšen getoiziran predel mesta, ki se nahaja na samem obrobju? V žično ograjo zavita stavba? Najbolj primerna lokacija zanje, je njihov lasten dom. Pika. In tam bi tudi sami najraje bili. Ni lahko ostati brez vsega in zbežati na drug konec sveta, samo zato da uvidiš, da tudi tam nisi dobrodošel. Tega ne privoščim nikomur. Niti zavedenim Škofjotom. Polovica jih je bila na protestu zato, ker se bojijo izstopati, ker je sosedov Tone šel in nočejo zamer, tista druga polovica pa je bila sestavljena iz slabo informiranih pa tja do fašistoidno nastrojenih posameznikov. Sovražiti nekoga samo zato, ker ga ne poznamo, je mimo vse logike. Vendar je mašinerija, ki skrbi za manipulacijo z besedami »skrajneži«, »muslimani«, »teroristi«, tako močna, da ljudje zlahka padejo pod njen vpliv. Drugo seveda velja za organizirane skupine neonacistov in fašistov. To je prava rak rana. Treba jo je izkoreniniti, vendar to nikdar ni bilo in ne bo lahko. Ko človek trdno verjame v nekaj, ga le stežka prepričamo, da ni tako. Enako velja za vse, seveda. Zato je kričanje nazaj v smislu »moj prav je edini prav in ti si cepec, ker misliš drugače« skrajno neproduktivno in samoizključuje kakršen koli dialog. Ogromno je ljudi, ki samo mislijo, da so begunci resna grožnja. In s takimi je treba govoriti. Čim več. Vsakodnevno, če je treba. Enkrat ko stopijo na skrajno stran, so za nas izgubljeni in samo če sami sprevidijo svojo zmotno razmišljanje, obstaja možnost nekakšne resocializacije. Ne morem dovoljkrat poudariti, da je nemogoče pričakovati, da bodo vsi begunci enaki. Zagotovo je med njimi kdo, ki je nevaren, ki je nasilen - ampak to je samo slab izgovor, da na cedilu pustimo vse ljudi hkrati. Tudi Slovenci poznamo kriminalce, posiljevalce, ekstremiste, teroriste, morilce, ... Povsod obstajajo dobri, malo manj dobri in res slabi ljudje. To bi nam moralo biti edino vodilo. Ne njihova veroizpoved, ne barva kože, ne kultura in njihova izročila, ne kar koli drugega. Zakaj moramo biti nestrpni do kogar koli? Da sta Občina Koper in njen poglavar Popovič v primeru Škofij naredila kolosalno (načrtno) napako, je jasno vsakomur, ki ima nekaj sivih celic in pet minut časa. Oprala sta si roke in prepustila vse sranje prebivalcem. Neodgovorno in nehygienično izpeljano. Osebnе zamere in apetiti so ponovno prevladali nad vsesplošnim dobrim. Ponavlja se že prežvečena zgodba, ko MOK izkorišča določeno situacijo zgolj in samo zato, da ima dodaten razlog za pljuvanje po nasprotnikih, metanje peska v oči prebivalcev in opozarjanje na to, kako nekateri politiki (v tem primeru župan občine Ankaran ni držal obljube glede nastanitve beguncev na Debelem rtiču) ne držijo obljub. Ko bi le imela čas, potrpljenje in dovolj prostora v časopisu, da bi enako naredila za gospoda Popoviča, ampak sem vedno verjela, da je boljša pot izpostaviti svoje kvalitete, kot kazati na tuje pomanjkljivosti. Kjer koli bodo begunci na koncu pristali, nekomu ne bo prav. Vedno je bilo tako in vedno bo. In namesto, da se jih nastani čim bližje ljudem, kjer bi prišlo do druženja, pogovorov, izmenjav mnenj, morebitnih medkulturnih dogajanj, bodo odrinjeni na rob, predstavljeni kot sovrag in ponovno bo izgubljena možnost integracije v pravem pomenu besede.

Vaša Biba

»COMMON GROUND« NAS IN NJIH!

018
KRALJI
ULICE

Zadnji teden aprila se je v socialnem centru Rog odvila posebna aktivnost preko teatra, izkustvenih delavnic na odru na temo migracij in vseh čustev, ki so s tem povezana. Namenjena je bila vsem, ki smo bili bolj ali manj aktivno vključeni v sodelovanje s skupino InterACT, ki je prišla iz Gradca prav v ta namen. Delavnice sta vodila socialna pedagoga, ki preko preprostih gledaliških tehnik poskušata prebiti zid med nami in njimi, katerih kultura in navade se zdijo tuje do te mere, da so nekateri preprosto pozabili, da ne bi smeli graditi še dodatnih zidov, temveč mostove. Začelo se je zelo sproščeno, v duhu spoznavanja in ustvarjanja prijetne delovne klime, kjer smo se počutili varno, predvsem pa enakopravno, da smo se lahko izražali, preizkušali svoje meje in delili lastne izkušnje. Izkušnje, ki zadevajo, se

Brez enakosti ni svobode

foto: osebni arhiv

Skupna delavnica

foto: osebni arhiv

osebno in kolektivno vizijo delovanja na tem neraziskanem področju. Področje kreiranja in preoblikovanja družbe v bolj odprto in empatično, predvsem pa strpno in sprejemajočo do vseh skupin ljudi, ki so se v družbi znašle na obrobju in prikrajšane za dostojno življenje. Madona! Menimo, da je tudi izbira kraja v socialnem centru Rog ključno pripomogla k celotnemu vzdušju ustvarjanja. Migranti, ki na delavnicah niso aktivno sodelovali, so čas namenili temu, da so kuhali hrano, značilno za okolje, od koder so prišli, s katero so nas v prostoru, imenovanem »Second home«, pogostili med odmorom. To je bil drugi posebni sklop druženja, ki je k vikendu pripomogel tako, da smo se ponovno soočili z vsemi občutki, kakšni želimo biti, in razjasnili svoje vizije. Second home ustvarja domače vzdušje, kjer smo se vsi počutili dobrodošle in zaželeni.

navezujejo na vse, kar smo doživeli sami ali skupaj z migranti v preteklih letih našega skupnega sodelovanja in zavzemanja za integracijo. Prav vsi, legalni in ilegalni, zapisani v uradni register Slovenije, kot tisti, ki še bodo, smo preko teatra delili smeh, solze, čustvene izlive, posebne momente, ki so nas polnili z voljo in močjo. V soboto smo prešli na bolj osebne izkušnje, ki smo jih delili s skupino, pogovarjali smo se o težavah in kako smo jih rešili. Tematika se je vsakega dotaknila na drugačen način, s telesom pa smo izražali skupni jezik. Iskali smo tudi rešitve, kako se še vnaprej učinkovito soočiti z ovirami, na katere naletimo, in pri tem ne izgubiti volje in motivacije za nadaljnje sodelovanje z migranti.

Na delavnice je vsak prišel s svojimi pričakovanji, na koncu pa smo odšli iz tesno povezane skupine, v kateri smo si vsak posebej izoblikovali

Uprizoritev zidu med nami in njimi

foto: osebni arhiv

Maša Bartol, Špela Razpotnik, Anamarija Šušteršič

NARCOTICS ANONYMOUS

Narcotics Anonymous – NA – je eden od mnogih programov, ki pomagajo odvisnikom do okrevanja, ima pa nekatere značilnosti.

Ena od teh posebnosti je ANONIMNOST. Ta nam zagotavlja varno okolje, kjer lahko delimo svoje izkušnje, moč in upanje. Nimamo evidence članov in ne vodimo evidence prisotnosti na srečanjih. Anonimnost za nas pomeni tudi to, da smo na srečanjih vsi enaki, ne glede na to, kaj smo v vsakdanjem življenju, kako bogati ali revni smo, kakšno izobrazbo imamo, kakšen je naš videz ... Ko pridemo na srečanje z drugimi odvisniki, z namenom, da bi okrevali, postanemo eden izmed mnogih, ki imamo skupen problem, ki si delimo izkušnje o tem, kako lahko polno živimo z odvisnostjo, in drug drugega pri tem podpiramo.

Druga značilnost je ta, da je program BREZPLAČEN. Narcotics Anonymous smo neprofitna organizacija, vzdržujemo se povsem sami, izključno s prostovoljnimi prispevki naših članov. Zunanji prispevkov in donacij ne sprejemamo.

Narcotics Anonymous je DUHOVNI PROGRAM, velik poudarek dajemo na duhovno plat življenja. Vsak posameznik oblikuje svoje duhovno življenje po svojih željah in potrebah. Nismo povezani z nobeno religijo, sprejemamo vsako, ravno tako tudi ateiste in agnostike. Edino, kar šteje, je to, da smo hvaležni, namesto da se pritožujemo in kritiziramo, da smo iskreni, da skrbimo za druge, in ne samo zase, da smo tolerantni, potrpežljivi ... Dokler udeležimo ta načela, ni pomembno, ali pripadamo kakšni veri ali ne. Po naših izkušnjah je razvijanje duhovnega življenja na dolgi rok bistvenega pomena za okrevanje.

Edini pogoj za pripadnost naši skupnosti je ŽELJA, da bi se prenehali drogirati, zato je pri nas dobrodošel prav vsak, tudi tisti, ki še niso čisti. Narcotics anonymous je program POPOLNE ABSTINENCE od vseh drog, vključno z alkoholom. Ni pomembno, s čim in koliko smo se drogirali, verjamemo pa, da je naš problem odvisnost, ne pa posamezna droga. Program Narcotics anonymous nam daje zelo natančne smernice in tudi konkretna orodja, s katerimi skrbimo za vzdrževanje abstinence – *en dan naenkrat*.

Osnovna orodja okrevanja so:

1. 12 korakov,
2. srečanja,
3. mentorstvo,
4. služenje.

12 korakov je zbirka preprostih načel, ki so temelj našega programa – povejo, kdo smo in kaj moramo vsak dan početi, da ostajamo čisti in živimo polno življenje, ter postavljajo naše temeljne vrednote in podajajo način, kako jih udeležimo v vsakdanjem življenju.

Srečanja so vitalnega pomena, na njih delimo svoje izkušnje in se od drugih odvisnikov neposredno učimo o tem, kako živeti brez droge. V zgodnji abstinenci so srečanja pogosto tudi edina oblika socialnega življenja.

Za **mentorstvo** pravimo, da je srce našega programa. Mentor je oseba, ki uspešno abstiniira s pomočjo programa NA in je pripravljena svoje izkušnje prostovoljno, brezplačno in z ljubeznijo deliti z novincem. Verjamemo, da lahko to, kar imamo, obdržimo le tako, da dajemo naprej.

Služenje je prostovoljno delo, ki ga člani opravljamo za skupnost. Omogoča delovanje naše skupnosti, obenem pa se preko služenja člani učimo sodelovati in skrbeti za druge.

To so 4 preprosta orodja, ki so nam omogočila okrevanje. V NA nimamo čarobne palčke, s katero bi zamahnili in bi odvisnost brez našega truda izginila. Imamo pa več kot 60 let lastnih izkušenj, ki smo jih pripravljene deliti z vsakim odvisnikom, ki si želi okrevanja.

Narcotics Anonymous v številkah

Prvo srečanje Narcotics Anonymous je bilo leta 1953 v Ameriki, potem ko so nekateri odvisniki odkrili, da program Anonimnih alkoholikov deluje tudi za odvisnike od drog. Danes je Narcotics Anonymous globalna skupnost odvisnikov, ki okrevamo. Naša srečanja potekajo v 130 državah, naša literatura je prevedena v 68 jezikov. Tedensko po svetu poteka več kot 50.000 srečanj. V Sloveniji delujemo od leta 2004, tedensko imamo v Ljubljani na treh lokacijah 6 srečanj.

Informacije: 041 862 776

Narcotics Anonymous Slovenije: www.na-slovenija.org

Elektronski naslov: info@na-slovenija.org

Narcotics Anonymous World Services: www.na.org

019
KRALJI
ULICE

KO SEM BIL MLAD, SEM BIL GIBČEN V POSTELJI, SEDAJ SEM SAMO GOBČEN!

GREGOR B. HANN

Gostujoči kolumnist:

Matic Munc

MALI ČLOVEČEK

foto: osebni arhiv

020
KRALJI
ULICE

V osnovni šoli sem imel odlično učiteljico slovenščine, ki je v nas budila veselje do pisane besede, do nastopanja, do jezika. Živo se spomnim, kako nas je svarila pred preobiljem v besednem izražanju. In potem sem mnogo let kasneje poslušal svoje učitelje retorike, kako je včasih preobilje dobra govorna figura, s katero lahko poudarimo povedano. Zato si danes držnem to uporabiti v naslovu tega zapisa. Poudariti želim našo majhnost v perspektivi celega planeta, kako je moja nepomembna eksistenca pomembna zgolj v mojih očeh in mogoče zavedanju mojih najbližjih. Drugače sem samo drekec pekec na ogromnem zemljevidu. Zelo neznamenit. Tega preprostega dejstva se ne zavedajo tisti, ki okoli sebe kopičijo materialne dobrine, se kopljejo v denarju in imajo v garažah po pol ducata avtomobilov. Z vidika veselja so tudi oni navaden drekec pekec.

Yann Arthus-Bertrand je leta 2015 svetu predstavil svoj enkratni dokumentarec Human, ki vam je vsem prosto dostopen na tubi, vas pa opozarjam, da je krajša verzija dolga več kot tri ure in daljša več kot štiri. Avtor je zbral fascinantno število osebnih izpovedi ljudi celega sveta na različne tematike. Izkušnja je bila vsaj zame pretresljiva. V celoti sem se zavedel svoje nepomembnosti, razsežnosti planeta, različnosti naših kultur, grozljivega trpljenja mnogih in neverjetnih ljubezni. Film je neke vrste terapevtsko sredstvo za obujanje pristnega humanizma, spodbujanje resnične enakosti. Nora zadeva, vam rečem! Spomni pa me tudi na pomen majhnosti, tako v dejanjih kot tudi v stvareh. Grandomani našega časa se grebejo za veličino, vendar spregledajo lepoto v majhnosti.

Seveda je lahko to oguljena fraza, kako je treba videti pomen v majhnih stvareh, vendar človeška izkušnja skromno priča o tem, da vse skupaj ni tako iz trte izvito. Nikoli nisem bil brezdomen, kar nekajkrat pa sem bil precej brez denarja, čeprav sem imel službo pri goljufivem šefu. Šef nas ni plačeval in trije fantje v pisarni smo vsak dan postrgali nekaj tolarjev na kup in iznašli sistem preživetja, da smo jedli. Ena francoska na tri dele, 5 dek posebne in šalica kave je bil edini obrok v dnevu. Bil sem edini kadilec v firmi in seveda za čike nikoli ni bilo, zato sem fehtal in včasih ves srečen nekako napraskal za škatlo. Domov sem hodil peš in gledal po tleh, če bom kje našel kakšen žeton (to je bila tista okrogla reč pred Urbano), da mi ne bi vzelo več kot dve uri. In veste, da sem ga včasih res našel! In to je bila sreča. Seveda me ni srečala vsak dan in po navadi sem klanfal čez mesto z enega konca prestolnice čisto na rob na drugi strani. Z zavistjo sem gledal vse tiste, ki so sproščeno sedeli po lokalih in srkali naročeno kavo in zraven puhali. Razlika med menoj in njimi je bila takrat 500 tolarjev, kar je pomenilo cigarete in kavo. V današnjem jeziku je to 5 evrov. Meja med bogatašem in revežem. Med potepuhom in gospodom. Zato sem še danes tako alergičen na nadute lastnike kavarn, ki preganjajo revne goste, ki so prišli samo na skodelico kave in pač niso ugledni in poštrkani.

Izkušnja zapora da človeku drugačno perspektivo. Ob prestajanju hišnega zapora sem lahko vsak dan odšel do svoje pisarne, kjer se strank ni ravno trlo in z mojo gospo sva zašla v dolgove. Vendar mi je občutek osnovne človečnosti vsako jutro dal kovanec v žepu za tisto jutranjo kavo v vedno istem lokalu na poti. Dvomim, da so točajke kdaj razumele, da moje roke niso oklepale zgolj vročega papirnatega lončka, temveč človečnost samo. Da ne bi postal beden robot na večnem kroženju. In ko tako vežem otrobe okoli teh drobnih kamenčkov naših malih mozaikov, se spomnim na končno postajo vseh nas – na smrt. V tem smo vsi enaki, mrtvi in beli. Slabe vesti polni sorodniki lahko sicer okoli nas zgradijo cel mavzolej, nosijo kilograme rož in točijo krokodilje solze ali pa nas preprosto stresejo na hribček. V resnici je povsem vseeno. Mali človeček se nekje ponovno izgubi v množici vseh bivših in spomin nanj zbledi ob prihodu vseh novih. O smrti skoraj nihče noče govoriti, še ena tabu tema naše zlagane matrice, ki ji komično pravimo družba. Kar trdno sem prepričan, da mnogi ravno s kopičenjem nepomembnega želijo ubežati Matildi s koso. Te dni sem ujel novico, da je šel nekam za mavrico David Rockefeller, bankir iz nesramno bogate družine, ki si je privoščil vsaj 6 odprtih transplantacij srca, saj je baje želel živeti 200 let. Na tem mestu ne bom razpredal, da za mnoge ni na voljo niti ena transplantacija. Ta mali človeček z veliko šumelih papirčkov si je želel umetno podaljševati svoje capljanje po planetu in nekaj časa je šlo. Proti naravi pa ne gre do konca. Sprašujem se, ali je imel gospod dovolj srca za sočloveka. Mnogi pravijo, da ne. Torej, kaj pomeni še toliko nadomestnih črpalk, če center za človečnost že od začetka ni deloval?

Kar milo se mi stori ob ljubki človekovi želji, da bi za njim ostalo nekaj tudi po smrti. Nekakšna sled, nek zapis. Mnogim to ne uspe, redek privilegij je prihranjen le za velike genije, vseh drugih pa je cela armada. Naše besede, izrečene ali zapisane, so zgolj začasne, tudi dejanja so pozabljena in verjetno je tako tudi prav. Prav dobro se mi bo zdelo, če boste zakurili lep ogenj tudi s tem papirjem, ki prenaša nekoliko zmedene misli še enega izmed malih človečkov tega planeta. Nihče ne bo prav nič jezen, včasih moramo narediti tisto, kar je najbolj nujno. Za konec samo še zgodba prijatelja Matjaža, ki se je ravno vrnil iz Združenih Trumpovih dežel. Zrel in moder mož je, ki že dolgo zahaja čez lužo, in pravi, da toliko revežev na cestah še svoj živi dan ni videl. Množice napol norih in razčlovečenih vlečejo za seboj plastične vrečke imetja, dobesedno tisoči. Naša Melanija pa je pokazala prstan, ki je vreden tri milijone dolarjev. Pa razumi, kdor more! Malo sem pa vseeno srečen, da sem mali človeček v tej mali zahojeni deželici pod kozolcem, ker vidim, da je drugje še huje. Menim, da je nekaj takšnega želel pokazati tudi Arthus-Bertrand. Bodite srečni v malem!

KOFETKARJA, 22. DEL

Kje začnemo? Najbolje tam, kjer smo končali. Marsikdo si misli, da sva pozabila na ta pravo slovenjeglavščino, pa nisva. Danes se je bova potrudila držati. Torej ...

Taubi? Prekleti hudič! Uspelo mu je izvesti 24-urni pohod po nevideni Lublani. Če bi ga videli, kakšen se je vrnil, bi se ga kar vsak usmilil – pa se on ne da. Njegov socialni vrt pa ... hvala bogu, da ima Ibrotta, ki mu zaliva toplo gredo. Sej bo, sej bo, bo kurac!

Dobili smo še novega člana hiše, ki pa ... no, bog se ga usmili. Bo že. Počakajmo.

N2 pa je še vedno edini varuh naše mačke, ki je bila glavna zvezda na televiziji. Zakaj pa ne?! Tudi midva bi bila mački. Da nekdo skrbi za naju, naju čuva, nama daje jest in naju boža; pa sva ta vlak že zamudila. Kdaj že nama je speljal s perona. A vi veste, koliko truda mora N2 vložiti, da najde pravo hrano za tega našega mačka? Ogromno, če jo sploh najde. Kako ji je ime? Ne smeva povedati, da ne bi koga užalila. Torej se v naši hiši kar dogaja.

Kaj pa socialni vrt? Ko bomo tik pred zdajci, vam napiševa še kaj več – za zdaj pa ... imate morda kaj neizkoriščene zemlje? Pokličite na KU, misliva, da se da izpeljati.

N2 in Taubi

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

SPOJENA S KOMARJEM IN MLADIČEM NIČVREDNIM.

KOLAPS TVOJIH BESED MI JE SEŠIL KRILO.

OD TVOJEGA POGLEDA PORJAVELA MI JE KOŽA.

MUČIŠ ME.

MUČIŠ.

TVOJE LAJANJE KREIRA UTRIP MOJEGA MEDNOŽJA.

SAMO TAM IN NEKJE DRUGJE.

STANOVALKE TE ŠTEMLJAJO IN PODARJAJO PRIPONKE.

MOJ DROBIŽ H KORITU NASLADE.

ANASTAZIA OM:

IGRA HAZARDA Z UTRIPOM MEDNOŽJA.

SLEPILO UPANJA, DA KOMAR ODLETET BO.

Z MLADIČEM NIČ KRIVIM MUČIŠ ME.

SLEPIŠ Z ZAPELJIVIM KRILOM NA SLEPEM TIRU.

VEDNO ZNOVA PADAM V KORITO NASLADE.

PODKUPLJAM PRIPONKE STANOVALK, DA NE IZDAJO.

HAZARDIRAM, HAZARDIRAM,

Z LASTNO BLAGAJNO, S POSLOM, Z BLAGINJO NAŠO.

A BREZ KORITA NASLADE NE ZMOREM, NE.

ODRI ME, DRAGA, DO KONCA.

TISTI DIAMANT, JA, DOBIŠ GA, DRAGA.

IN POTLEJ POTOPI ME V KORITO SVOJE, DO KONCA!

Kraljevi recenzor:

MILES DAVIS, KINODVOR

Plodovitega jazzista, ki je bil velik in med drugim tudi trmast človek, ki se nikoli ne preda, v filmu spoznamo tudi v drugi luči. V ustih vseskozi cigareta, »najboljša droga« koka in pijača, za povrh pa serija plošč in suženjsko spoštovanje drugih, vse to skriva ime Miles Davis.

Bivša žena ter vsa preteklost in sedanjost se izmenjujejo v odlični režiji ter igri Dona Cheadla. Skrbno skriva novi posnetek in zanj hoče denar, vse se vrti le okoli tega. Boks, njegova simpatija, postane resnična tudi v življenju, kadar je to potrebno. Miles Davis je bil nedvomno genij, za genije pa je značilno, da imajo poseben in težak karakter. Njegovo največjo ljubezen & muzo je odigrala Emayatzy Corinealdi. Delovalo je kot njegova glasba. Predano ter ubrano. Fascinantna biografija, prežeta z jazzovskimi vložki in notranjo igro, iz katere razberemo tudi ponos, trpljenje, hrepenenje ... Ne, Miles se ni nikoli predal, kar je še vedno slišati v njegovi glasbi. Vsekakor film za sladokusce.

Barbara Jozelj

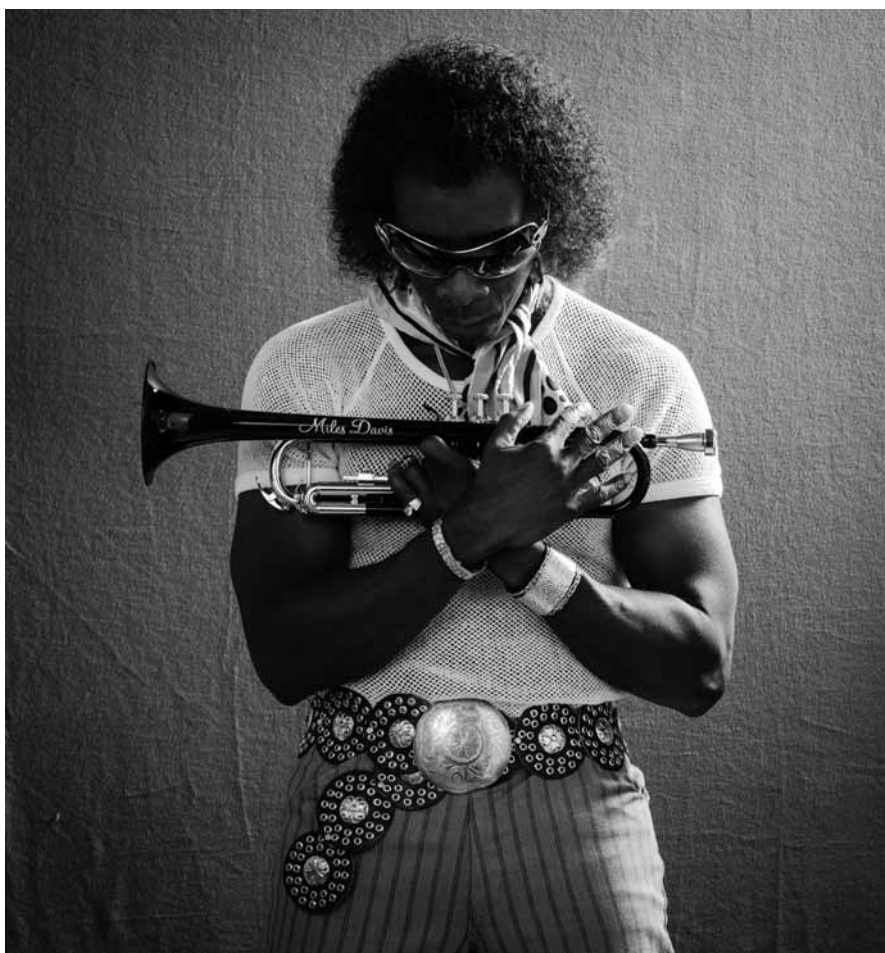

foto: arhiv Kinodvora

LETZ ZEP V LJUBLJANSKI CVETLIČARNI

6. 4. so v Cvetličarni napovedali koncert Letz Zep, tribute skupini Led Zeppelin. S punco sva si zelo želela iti, vendar nisva imela denarja, zato sva se z urednico časopisa Kralji ulice dogovorila, da nama priskrbi dve vstopnici v zameno za recenzijo. Ko sva izvedela, da sta vstopnici potrjeni, sva se zelo razveselila. Na večer koncerta sva prišla pred Cvetličarno uro pred začetkom in nestrpno pričakovala nastop. Na koncert so se magnetle vse možne generacije; tako stare, ki so svoje dni poslušale še original skupino, kot tudi mlajše, ki se navdušujejo nad starim rockom.

Dvorana je bila nabito polna, a k sreči sva dobila prostor na VIP balkonu, kjer sva imela čudovit razgled na oder. Bend je začel igrati malo čez deveto uro zvečer in vztrajal vse do polnoči.

Izpolnili so najina pričakovanja, saj so repertoar odigrali tako, kot bi poslušala original zasedbo. Pevec je navdušil z glasom, pa tudi s kretnjami, in vsi člani skupine so se izjemno približali

foto: Petra Novak

originalu. Odigrali so največje uspešnice, med drugimi »Black dog«, »Kashmir«, »Rock and roll«, »Babe, I'm going to leave you« in »Stairway to heaven«.

S koncerta sva se vrnila zadovoljna,

le z nekoliko »utrujenim« sluhom in v pričakovanju novih koncertov, prav tako dobrih, kot so ga ponudili Letz Zep!

Petra, Vili

SPEKTAKULARNIH 40 LET PRLJAVEGA KAZALIŠTA

V soboto, 18. 3. 2017, je v ljubljanskih Stožicah svojih veličastnih 40 let proslavila zagrebška rock skupina Prljavo kazalište.

»Mi smo rokenrol zasedba, ki že od nekdaj obožuje glasbo in ta ljubezen se nikoli ne bo končala – to je naše življenje in naša usoda. In tako je minilo že 40 let našega delovanja. Upamo, da se bo tako še dolgo tudi nadaljevalo.« (Prljavo kazalište za MCC).

Koncert se je pričel s primorsko rock predskupino Skalp, nato pa se je z odštevanjem ure na velikem panoju odra ob svetlobnih efektih pričela skoraj tri urna rockovska evforija. Ob pogledu na razprodan parter je bilo mogoče videti vse generacije. Četudi so ob največjih hitih svutili prižgani ekrani telefonov in ne plameni vžigalnikov kot nekoč, pred davnimi časi, je bilo moč čutiti »enotnost«. V en glas smo prepevali uspešnice, kot so: Mojoj majci (Ruža Hrvatska), Ne zovi mama doktora, Sve je lako kad si mlad, Kiše jesenje itd. Kot poseben gost je nastopil tudi prvotni pevec Davorin Bogović s pesmijo Crno - bijeli svijet.

Ob koncu koncerta so člani skupine na oder povabili nekaj oboževalcev, ti pa so dostop omogočili še svojim prijateljem. Ni se več vedelo, kdo je nastopajoč, kdo poslušalec, kar pa članov skupine seveda ni zmotilo. V takšnem duhu je bil odpet in odigran večer hit Mi plešemo.

foto: osebni arhiv

Zahvaljujem se za nostalgичno in nepozabno koncertno izkušnjo. Del pesmi Heroj ulice, pa posvečam vsem nam, kraljem.

*Uvijek sam želio biti heroj
Ne kao James Bond, prokleti tajni agent
Želio sam biti heroj ulice
Bar jedan dan, djevojko, bar jedan sat.*

A. R.

DAN OSVOBODITVE, KINODVOR

Nekdo je nekoč rekel, da je »umetnost največja propaganda«. S tem se zelo strinjam, v praksi pa rek še kako potrjuje skupina Laibach. Ta svoje delo in miselnost izraža in uporablja kot propagando, namenjeno širšemu občinstvu. Vizualizacija in predstavitev sloni predvsem na simbolih.

Laibach je prvi tuji rock bend, ki je sploh kdaj nastopil v Severni Koreji. Film torej predstavi delovanje skupine Laibach, gre za glasbeni dokumentarec, v katerem je predstavljeno gostovanje v državi, ki jo imamo zaradi politične ureditve za zelo osovraženo in tudi nevarno za celoten svet.

Celoten projekt je bil (v skladu s pričakovanji) precej omejen in cenzuriran, v bistvu Laibach-ovci lahko pokažejo le delček svoje ustvarjalnosti. Imajo pa enkratno možnost po svoje prirediti in izvesti eno izmed korejskih najbolj priljubljenih pesmi - Pot na goro Paektu. Njihova glasba nasploh spodbuja širok spekter telesnih čutov; od srhljivega strahu, občutka moči, groze, do jeze in nemoči. Svoje vtise

foto: arhiv Kinodvora

bi lahko sklenil z izjavo: če se neka glasba prepozna kot eden izmed faktorjev, ki spodbujajo kritično mišljenje, je to zelo dobra in tudi primerna protiutež siceršnjemu (sodobnemu) življenjskemu slogu.

Mr. Dr.

FESTIVAL BOBRI

Kulturni zavodi so po 31. lokacijah na območju osrednje Ljubljane konec februarja zopet gostili kulturno-umetnostni festival Bobri. Lutkovne in gledališke igre, predvajanja animiranih filmov, otroške delavnice ter branja pravljic po knjižnicah in razstave so navduševali otroke in njihove starše, šolarje in šolarke ter vsakega zainteresiranega posameznika. Vsebine so sveže, moderne, premišljene, dodelane in dograjene, ideje usmerjene k otroškemu svetu predstavljajo tisto zdravo nerealno, so delček odseva odboja ogledala slovenske kulture in umetnosti ter pomembnih prispevek k vzgoji iger za mlade in družine te široko obarvane populacije. Prav kulturna vzgoja je tista, ki pri otrocih spodbuja ustvarjalnost in jim omogoča celovit osebnostni razvoj. S festivalom, ki je nastal z osnovno idejo ponuditi mladim kvalitetne kulturne vsebine, bi radi kar največjemu številu otrok omogočili ogled

kakovostnih lutkovnih in dramskih predstav ter jih preko spremljevalnih dogodkov vzgajali v kulturne navdušence in ljubitelje umetnosti. Z Bobrom smo bili povabljeni na ogled pravljirnega ljubljanskega odra v družbi otroških junakov v zgodbah, kot so: Muca copatarica, Car Sultan, Mojca Pokrajculja, Snežna kraljica, Miš v operni hiši, O začarani skledi in žlici, Kraljična na zrnju graha, Pekarna Mišmaš, Grdi raček in Kekec. Festival je otvoril animirani film Bučko, ki govori o dečku, ki se mora po ločitvi od mame navaditi na življenje v domu za sirote, kjer spozna svojo ljubezen in nove prijatelje. Kakor koli, mali bobri in bobrovke si več o festivalu še vedno lahko preberete na Bobrovi spletni strani www.bobri.si.

Jan Omahne Femec

foto: osebni arhiv

Izza rešetak:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

GIBANJE KRIMINALITETE PO POLICIJSKI STATISTIKI

024
KRALJI
ULICE

Število kaznivih dejanj v Sloveniji se je v približno petdesetih letih počel povečevati, in sicer so se v obdobju 1963-2012 kazniva dejanja povečala za skoraj 386 odstotkov. Za primerjavo: leta 1963 je policijska statistika štela 23.141 kaznivih dejanj, leta 2012 pa 89.236, kar pomeni, da se je kriminaliteta vsako leto v poprečju dvignila za 1.322. Iz poteka časovne vrste kaznivih dejanj so ugotovljeni relativno veliki padci in tudi porasti števila kaznivih dejanj. Strokovnjaki na tem področju pravijo, da tak »razgibani« potek časovne vrste zahteva predvsem pojasnilo ali so porasti in padci posledica dejanske večje oziroma manjše kriminalne aktivnosti prebivalstva, se pravi zaradi večjega ali manjšega števila kaznivih dejanj istih storilcev, ali pa so porasti in padci nastali zaradi prelomov časovnih vrst (pomeni: ali leto obravnave sovpada z letom storitve kaznivega dejanja). Časovni prelom je odvisen predvsem od sprememb metodologije obravnavanja; na primer – leta 1999 je sprememba metodologije

obrnave povzročila nov, »popoln« prelom časovne vrste kaznivih dejanj. Do tega leta je statistika kriminalitete prikazovala kazniva dejanja, ki jih je policija evidentirala v opazovalnem letu (večinoma je leto evidentiranja sovpadalo z letom storitve). Od tega leta dalje pa policijska statistika kriminalitete prikazuje podatke o kaznivih dejanjih za katere je policija v opazovalnem letu podala kazenske ovadbe. Torej se upošteva primerljivost členov po letu 1999. Po letu 2004 se je gibanje števila kaznivih dejanj dejansko nekako »ustavilo« in se giblje med 80.000 in 90.000 kaznivih dejanj. Po raziskavah sodeč so torej porasti v časovni vrsti kaznivih dejanj dejansko prelomi, torej posledica zakonskih in administrativnih sprememb. Drugače rečeno so posledica zamudnih sodnih obravnav. Mlinov po domače – kot, pravi pregovor, ki meljejo počasi, v tem primeru pa definitivno peljejo vodo na mlin manipulativnih storilcev (predvsem gospodarskih) kaznivih dejanj.

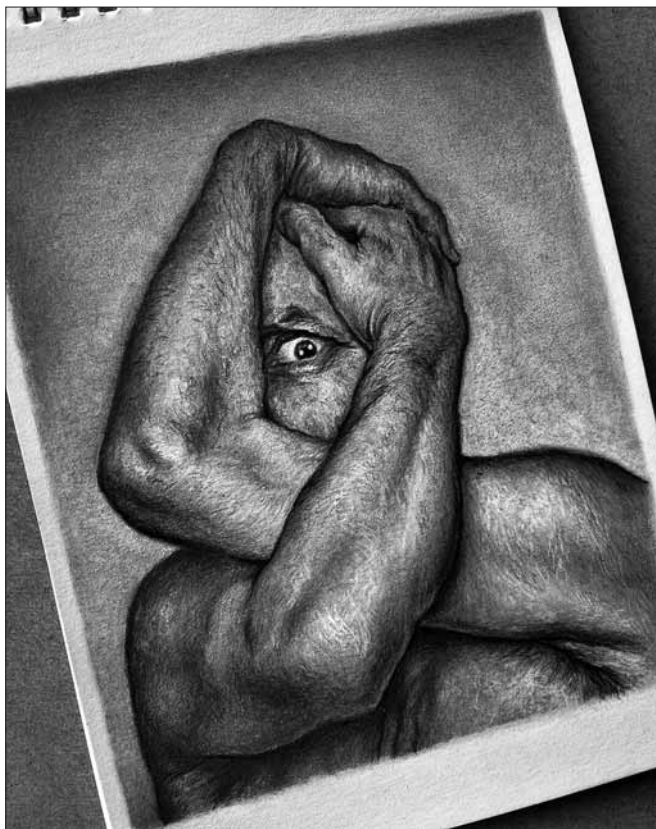
Laura Ličer

USODNA NOČ, KO SEM SPOZNAL BARVO SVOJE DUŠE, 6. DEL

Uredniški komentar: Spoštovani bralci in bralke, na tem mestu vam predstavljamo politično-kulturno grozljivko in resnično zgodbo našega sodelavca Diega v sedmih nadaljevanjih. Zgodba se začne nekega petkovega večera v Ljubljani, ko avtor začuti, da gre za poseben dan v njegovem življenju. Zato se odpravi v mesto in zaide v lokal z nenavadnim imenom Usoda. Tam se sreča z izzivom pomagati svojemu bližnjemu in z večnim vprašanjem iskanja svojega doma.

Pomaham taksiju. Pobere me in pripelje do moje postaje. Na Zaloški plačam in izstopim, takrat pa zagledam ... še enega pijanca na tleh. »Uff, pomagite, ne morem vstati.« Pogledam proti taksistu in mu nakažem, naj ga pelje. »Uff, pa ne bom ti jaz še pijandure vozu, pomoje nima tip v žepu niti dveh eurov.« »Bom jaz plačal,« odvrnem. »Mah, ni sam v tem problem lahko mi pobruha avto ...« »Sori, stari,« doda taksist in izgine v nekaj sekundah. Pizda, fak, spet vse ostaja na men. »Kje živite, gospod?« »Ma tuki blizu, a vidite tiste modre bloke? Samo 300 metrov fali.« »Samo, a? Fak!« Živci mi poskočijo. Primem tipa pod pazduho in ga z vso silo potegnem navzgor. »Ne, ne! Vse kosti mi boste polomil!« »Pardon, gospod, ne bo vam huđega. Imam že nekaj prakse s takim poslom. Greva!« Prime me okoli ramena in kreneva. Stari konj je še težji od prejšnjega in ne samo to. Še bolj zaudarja, čeprav tale po tekili. Komaj se primajeva do njegovega bloka. Formula je ista. S težavo odklenem vrata z njim na grbi in ga zabrišem na kavč. »Mladenič, res hvala, rešiš si mi življenje, ker če me ne bi noben pobral, bi najbrž ...« »Vem, vem. To sem danes že neke slišal. Lep večer, pa manj alkohola, še posebi sredi noči.« Ves izčrpan od vsega komaj prilezem iz bloka. Od Kardelja, unih dveh šovinistov, pa od vse kvazi umetniške bagre, in bog ve od koga, še posebi pa od dveh teh pijandur. Izčrpan sem. Sam pod tuš in spat. Če bom sploh lahko šel pod tuš. Komaj se vlečem proti domu, ko naenkrat nagazim na nekaj mehkega. Zagledam denarnico. Ne morem verjet lastnim očem. Odprem jo in šokirani obstanem. Notri je več kot 500 €. Velik denar, vsaj zame. Pogledam še dokumente, zanima me, kdo je srečni nesrečnik, katerega denarnico sem našel. Obraz mi je od neke znan. Nekje sem ga že videl. Ostanem v dilemi ali naj človeku vrnem keš, ali naj po pošti pošljem samo denarnico z dokumenti. Ma kurac, skor cel lajf sem sociala in teh 500 € se bo kar prileglo. Modelu vrnem vsaj dokumente, tudi to je neki. Ves vesel in boljše volje, ker sem za 500 € bogatejši, nadaljujem pot proti domu. Ko pa pridem do svojega bloka pa zagledam ... zagledam ... še eno pijanduro, ki leži na tleh zraven klopce. »Fak, ne me jebati!« Postanem živčen in besen. Gledam ga nekaj sekund, potem mi tip reče: »Ne morem vstati, pomagi mi prosim do mojga bloka.« »Ma, ko te jebe stari! Kaj vi mislite, da sem jaz nočni čuvaj za pijandure?!« »O čem govoriš, ne razumem?« »Tudi jaz ne razumem, tako da lahko noč!« Poln besa hitro odkorakam do dvigala in se odpeljem. Zdej ste mene tuki našel jebati in izkoriščati, mene edinega, dobričino. Še rešilc vas noče, jaz pa vas vlačim dam. Vstopim, hočem se stuširati, a sem tako izčrpan,

Leah Artist Mihalič

da samo pridem do postelje in se zlekнем. Ne spomnim se, kdaj sem bil nazadnje tako zjeban. Zbudi me sončni žarek, ozrem se proti oknu. Zares lep dan se obeta. Veliko lepši kot včerajšnji, meglen in oblačen. A obide me neprijeten občutek zaradi tistih 500 €. Hm ... Rabim dnar, res ga rabim, a rabi ga tudi tip, ki ga je izgubil. Odločim se, da grem na pošto in tipu v paketu pošljem denarnico. Izstopim iz bloka in zagledam črno zastavo, ki plapolala nad našim vhodom. Nekdo je umrl. Hm ... Pridem na pošto, kupim paketek, dam denarnico v paketek, a vest zaradi teh 500 € mi vseeno ne da miru. Daje me dilema, a naposled se odločim. Napišem pismo. »Pozdravljeni. Našel sem vašo denarnico. Mislim, da sem vas neke že srečal. Vračam vam denarnico z vsemi dokumenti, kar pa se denarja tiče, sem se odločil sledeče. Vem, da najditelju po navadi pripada za najdeno stvar vsaj 10 procentov, a ker je težka finančna situacija in se utapljam v dolgovi, sem se odločil, da vam vrnem teh 10 procentov, jaz pa vzamem 90. Sori, vendar ste poleg dokumentov nekaj le dobili.« Potem vzamem še cel šop neplačanih računov in plačam za 400 € dolgov. Petdeset pa jih dam v žep.

Diego Menendes

SAMO TISTI, KI IMAJO POLNE ROKE DELA, OSTANEJO PRAZNIH ROK.

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

026
KRALJI
ULICE

14. 03.>> Prijazen, vedno nasmejan in dobrovoljen, nevsiljiv in omikan gospod Žižek, št. 264 (Vilko Žižek - op. ured.) izpred vhoda v mariborski Qlandii. Lp in vse dobro vsem, Marjana

15. 03.>> Letim po Zaloški na Štajersko. Ustavim, da v Hoferju kupim sendvič. Na vhodu berač, ki se mu izognem. V vrsti na blagajni opazim, da je slednji kralj ulice. Na izhodu brez pomisleka kupim Kralje ulice in letim dalje. Št. prodajalca 575 (Andrej Kralj - op.ured.). LP iz Nove Gorice

19. 03.>> Gospa Mirjam, št. 479 (Mirjam Gobec - op. ured.), okolica Tobačne, ne bi bila, kar je, brez vas! Vaša volja, neustavljivi koraki ob cesti, mi tolikokrat osmislijo pot do otrokovega vrtca, ko se utrujena vračam ponj. Sedim v avtu, gledam vas in si velikokrat rečem: »Če zmore ona, bom tudi jaz!« Vse dobro vam želim! A.

21. 03.>> Mir z vami! Zahvaljujem se prodajalcu Budmirju št. 684 (Budmir Vuković - op.ured.), da mi je odprl oči. Znanje deliti zastoj je nekaj najlepšega, Mihael

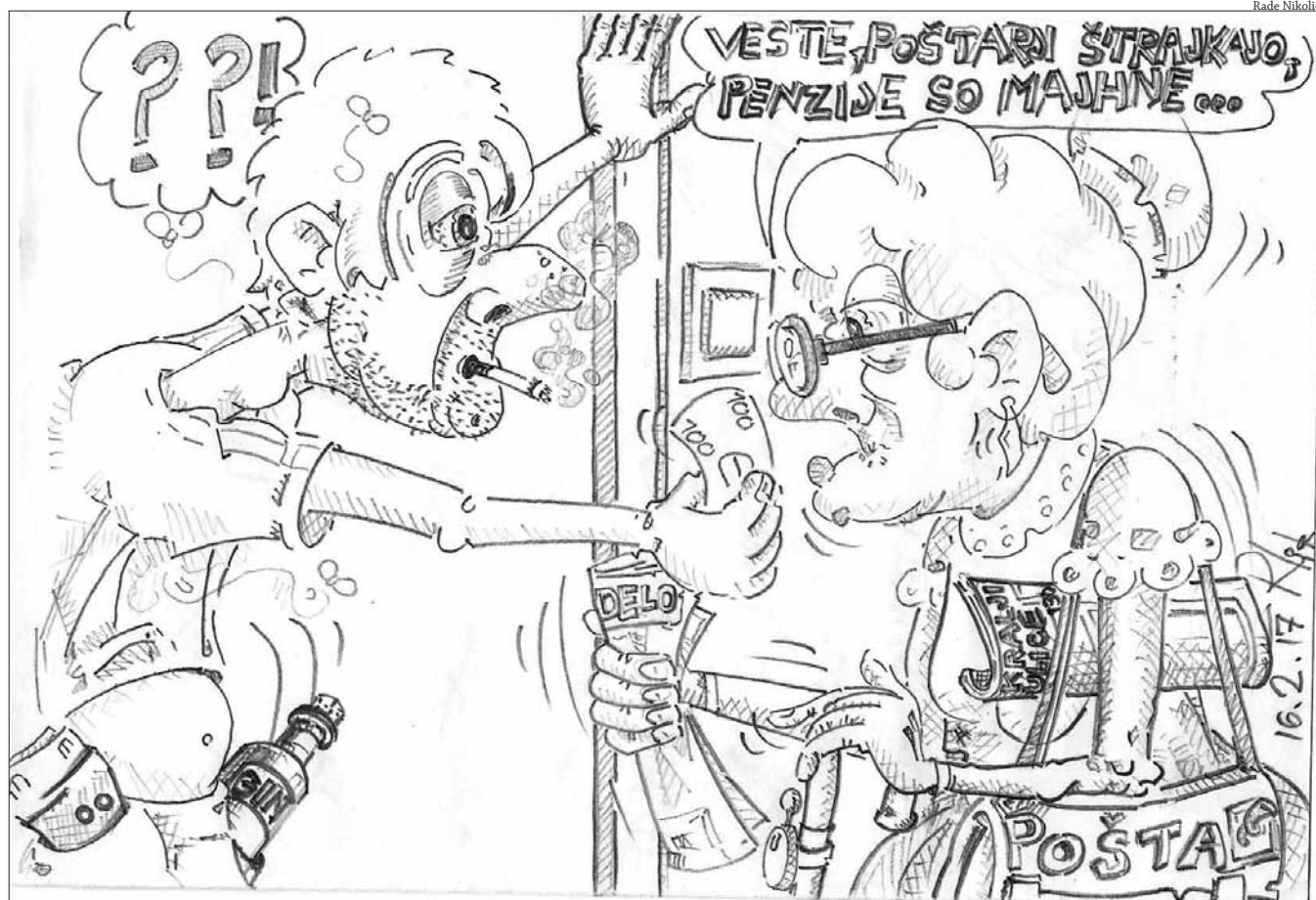
21. 03.>> Dokaj redno kupujem Kralje ulice na različnih lokacijah v Ljubljani. Le tako naprej, vse pohvale, Alenka

28. 03.>> Prijaznega prodajalca št. 83 (Danilo Šorli - op.ured.) sem včeraj srečal na Prešernovem trgu. Zelo me je razveselilo, da se me je spomnil od lani, ko sva ob priložnosti skupaj spila pivo sredi ulice in rekla par besed. Prijazen možakar, vedno lepo oblečen in kulturno pozdravi, če si vzameš čas pa ti z veseljem pove tudi kakšno prigodo z ulice. Uživaj v pomladi, lep pozdrav Matej

29. 03.>> Prodajalec št. 592 (Matic Skorič - op. ured.) s svojo nevsiljivo prijaznostjo se naju je dotaknil, da je hčerka v avtu poiskala še evrček, pa ga pri odhodu s parkirišča nisva več srečali.

04. 04.>> Danes, 4. 4. prvič kupila Kralje (prej jih v Novem mestu nisem zasledila). Hvala prodajalcu št. 391 (Franc Zupan - op. ured.). Mi je pa žal, da si zaradi njegove pozitivne energije zanj nisem vzela več časa. Barbara

04. 04.>> Pohvalila bi kolumno To sem jaz, Špela. Vsak mesec komaj čakam nov izvod revije. Odlična je bila tudi zgodba Milky Way (mislim, da je tako naslov). LP

GIACOMOV FOTO - KOTIČEK, PSIHIATRIČNA USTANOVA V COGOLETU – 1. DEL

<http://www.giacomodoni.com/persistenze/manicomio-di-cogoleto/>

Psihiatrična ustanova v Cogoletu je bila največja med vsemi. Z več kot milijon kvadratnimi metri zanesljivo predstavlja največjo tovrstno ustanovo. Na lokaciji sem preživel tri dni, saj sem želel posneti prav vse.

Vodič me je najprej popeljal v prostor, kjer so svoje dni pacienti pustili svojo civilno obleko in jo zamenjali z bolnišnično. V prazni sobi mi je v oči padel ženski jopič rdeče barve. Videl sem tudi kopalnico brez vrat, ki je medicinskim sestram omogočala, da so nadzorovale, kaj počnejo pacienti, ko so tam. Popoln nadzor. To je tudi sicer ena izmed značilnosti tovrstnih ustanov: izključitev in nadzor.

Spominjam se slike, ki sem jo opazil v vodičevi pisarni in na kateri so bili otroci. Revne okoliške družine so namreč pogosto

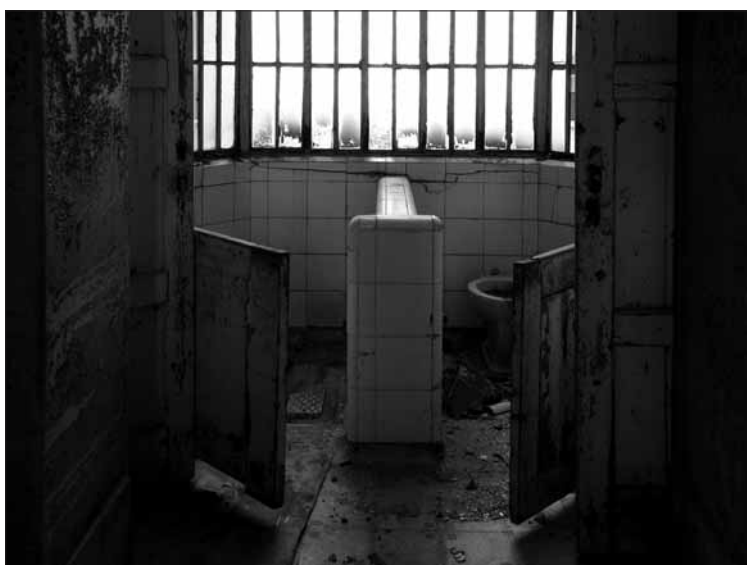
puščale otroke, da so odraščali kar v Colgonetu, saj jih same niso mogle prehraniti.

Revni ljudje v psihiatrični bolnici! In strah kot orodje, ki zapolni vrzel.

Eden najbolj vznemirljivih trenutkov moje foto-ekspedicije je bil, ko mi je vodič velel, naj mu sledim, češ da je še ogromno tega, kar je vredno videti. Spustila sva se torej pod paviljon ...
(Nadaljevanje sledi v julijski številki Kraljev ulice.)

Giacomo Doni

027
KRALJI
ULICE

Kopalnica brez vrat

foto: Giacomo Doni

Rdeč suknjič

foto: Giacomo Doni

Soba

foto: Giacomo Doni

Kopalnica

foto: Giacomo Doni

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Dan odprtih vrat Arheološkega parka Emona
KJE: Arheološki park Emonska hiša, Mirje 4 in Arheološki park
Zgodnjekrščansko središče, Erjavčeva 18, Ljubljana
KDAJ: 20. in 21. 5. od 10.00 do 18.00

KAJ: Pritoževanja, skupinska razstava turških umetnikov
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, Ljubljana
KDAJ: do 4. 6. 2017

KAJ: Franci Zagoričnik: Poezija in vizualna poezija, spominska razstava
KJE: Bežigrajska galerija 1, Dunajska 31, Ljubljana
KDAJ: od 18. 5. 2017 dalje

KAJ: Metka Krašovec: Potovanje, Risbe in slike 1968 – 2016, razstava
KJE: Bežigrajska galerija 2, Vodovodna 3, Ljubljana
KDAJ: od 11. 5. dalje

KAJ: Matej Andraž Vogrinčič: Vžigalice, razstava
KJE: Kulturni center Tobačna 001, Tobačna ulica 1, Ljubljana
KDAJ: v mesecu maju

KAJ: Svetlobna gverila: Spomin
KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske revolucije 7, Ljubljana
KDAJ: od 17. 5. 2017 dalje

KAJ: Konoplja v prehrani – Roman Štukelj
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 24. 5. ob 18.00

KAJ: Slovenski Camino – Metodij Rigler (odkrivajmo Slovenijo)
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 30. 5. ob 18.00

KAJ: Varno na soncu – doc. dr. Larisa Stojanovič, dr. med., spec. dermatolog
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 10. 5. ob 18.30

KAJ: Dom brez odpadkov – Maja Nagode
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 11. 5. ob 18.30

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Življenjska popotovanja: Zoran Knežević – vodi Mateja Hana Hočevar
KJE: Knjižnica Jožeta Mazovca, Zaloška 61, Ljubljana
KDAJ: 3. 5. ob 19.00

Razno

KAJ: Turški večer – Azilni dom Vič
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47a, Ljubljana
KDAJ: 9. 5. ob 18.00

KAJ: Plečnikov Bežigrad - ogled arhitekturnih znamenitosti ob 145. obletnici rojstva in 60. obletnici smrti znamenitega arhitekta
(prijave do 10. 5. na 01 308 53 00 ali bezigrad@mklj.si)
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, predverje, Ljubljana
KDAJ: 18. 5. ob 18.30

KAJ: filmska projekcija v okviru cikla ruskega filma: Dvajset dni brez vojne (1976)
KJE: Slovanska knjižnica, Einspielerjeva 1, kletna dvorana, Ljubljana
KDAJ: 25. 5. ob 19.00

KAJ: Filmska projekcija v okviru Dnevov ukrajinske kulture: Zemlja (1930) - nemi film
KJE: Slovanska knjižnica, Einspielerjeva 1, kletna dvorana, Ljubljana
KDAJ: 26. 5. ob 17.00

KAJ: Literarni natečaj za najboljšo kratko zgodbo ali pesnitev Martin Krpan XXI. stoletja
KJE: vsi podatki so dostopni na povezavi:
<http://www.kgd-reciklaza.org/razpis/krpan/>
KDAJ: razpis je odprt do 21. 6.

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

OGLASNA DESKA

Veliki traven nas s soncem in pozitivno energijo obdaja. Pridite v Posredovalnico rabljenih predmetov po pripomočke za piknik, za v gore ali po kako pisano torbo za na tržnico. Pri nas se najde tudi kaka dobra knjiga za ležerno popoldne ali starinska umetnina za okras in dober stas. Več o nas na www.robarama.si

70 letni gospod iščem gospo, ki bi se bila pripravljena preseliti k njemu v hišo na Dobrovi pri Ljubljani, ponujam stanovanje, potrebujem pa pomoč pri gospodinjstkih opravilih, čiščenju hiše in delu na vrtu, ter za družbo. Tel. št.: 068 160 980, Danilo

Ce imate videokamero, ki deluje in vam je le še v napoto, bi na društvu Kralji ulice z veseljem prišli ponjo. Potrebujemo jo namreč za snemanje naših internih oziroma javnih dogodkov. Pokličete lahko na 030 419 463 (Jean). Hvala.

Če bi mi kdo lahko odstopil kak strip Dylan Dog, me naj prosim pokliče na št.: 070 234 209, Špela

V imenu društva Kralji ulice se zahvaljujemo:
- DUNYA DONER KEBAB
- pekarni OSEM
- slaščičarni ZVEZDA
- trgovskemu podjetju LIDL za veliko donacijo čokoladnih dobrot
Se priporočamo za naprej.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek od 15h - 16h v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

029
KRALJI
ULICE

MAJHNE STVARI LAHKO VODIJO DO VELIKEGA ZADOVOLJSTVA.

MIHA MULEJ

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnete in pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

							NIZKA OMARA S PREDALI	AFRIŠKI PTIČ LOVEC NA OBADE	KRAJ V BLIŽINI KRANJA	TOALETNA TORBICA	BRUŠENJE REZILA	HOLANDSKI SLIKAR 17. STOL. (IZ: TESEN)	ANGLEŠKA GLASBENA ZALOŽBA (IZ: KRTI)
							STANJE ZEMLJE PO OOMRZ- NITVI						
							ZASLUŽEK PRI VEZAVI DENARJA						
							SLOVENSKI VOJSKO- VODJA (RUDOLF)						
							KOLIČINA ZDRAVILA						
Miha Andoljšek							FR. REŽISER (JULES) LETNI KOLEDAR						SESTAVIL JOŽE PETELIN
VOZNIK NA SPLAVU, FLOSAR	LIUDSKO IME ZA JANUAR	APOTEKAR	KIRURŠKA IGLA	KRAVJI MLADIČ	CUNJA	POD IZ DEŠČIC PUSTO- LOVŠČINA						MISIČAST ORGAN V PRSNI VOTLINI	GERMAN- SK BOG (IZ ČRK: HORT)
ZAHRTEN ČLOVEK, INTRIGANT								STRIPOV- SKI JUNAK MIKIJ MUSTRA	ELEKTRIN BRAT RIMSKA DVOJKA				
KONDOM											NAJVIŠJA TOČKA JAMER INDIJANCI		
LJUBITELJ DOMAČEGA OKOLJA												KOBALT DRUŽINA VEČJH PTIC	
STARO- JUDOVSKI VLADAR			TUJE M. IME (IZ: DANIE) DIRKAČ ROSBERG						DEL GRŠKEGA TEMPLJA (IZ: NASO)	TRSKA			
SODOBNI SLOVENSKI PISATELJ (JANI)				KRIŽANKE SO ANTI- SKLEROTIK	KRAJ NA OTOKU PAŠMAN INSTINKT					KRANJ SRBSKA LETALSKA DRUŽBA		KATRAN, ZEMELJSKA SMOLA	ARISTO- FANOVA KOMEDIJA
IGRALKA BAXTER				MEHIŠKA ZVEZNA DRŽAVA TITAN									
JEDRSKA PeČ							JANEZ PO LATINSKO						
OBLIKO- VANJE KRIŽANKE J.P.	SREDNJE- VEŠKO IME ZA KRANJ						AM. IGRA- LEC IN PLESALEC (FRED)						

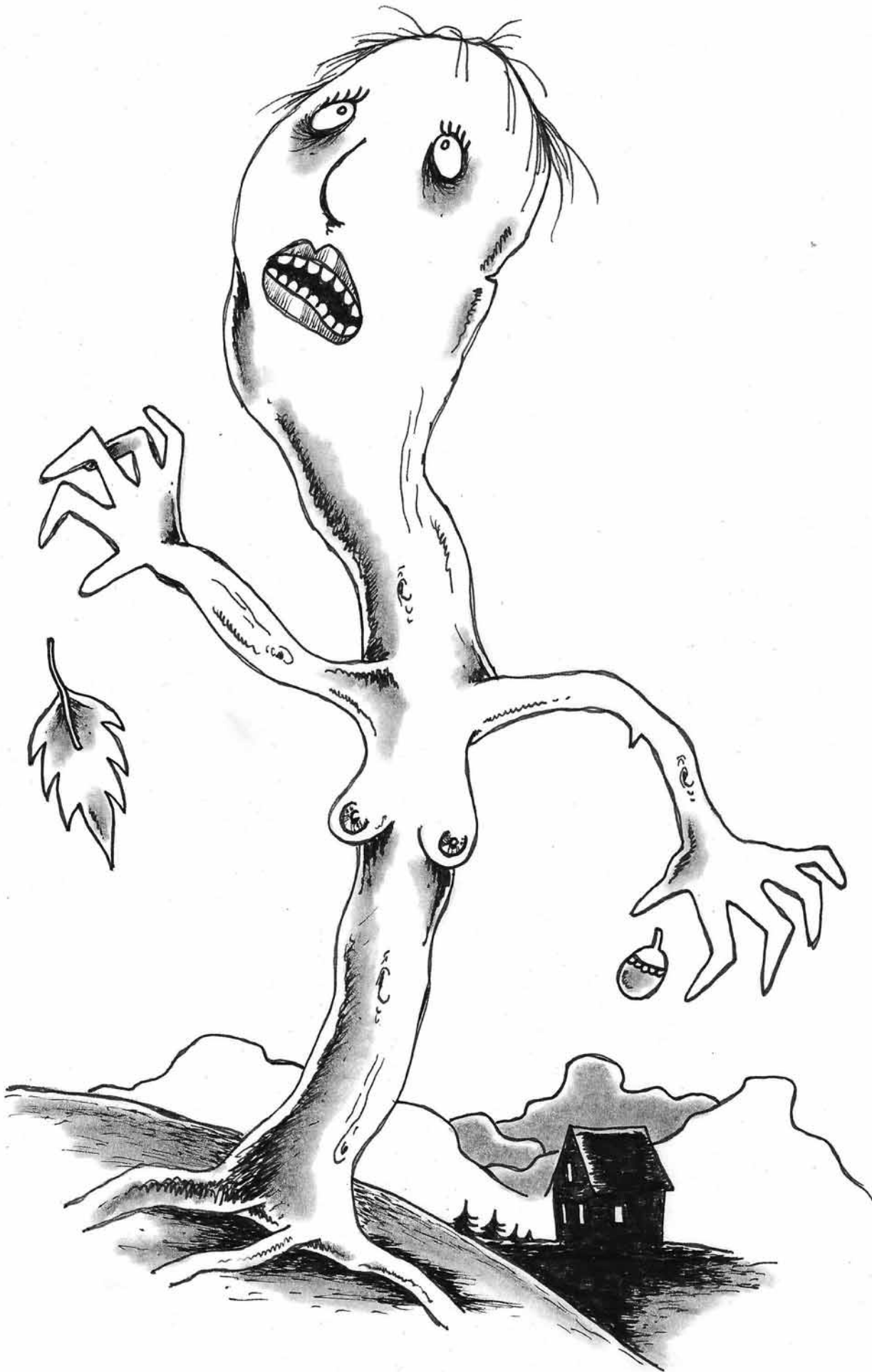
Sestavil: Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne ugank, ki so: Marija Glavač iz Domžal, Brane Cverle in Saška Lokar iz Ljubljane, Nada Mlakar iz Horjula, Ludvik Latin iz Grosuplja, Ciril Križelj iz Loškega Potoka, Danica Jazbinšek iz Brezovice.

MARJAN IN DARE

Zahvaljujem se vsem kupkam in
kupcem časopisa, ki mi z nakupom
omogočajo boljše preživetje.